

İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ

SosyoCom

AYLIK ETKİNLİK VE HABER BÜLTENİ

OCAK 2022 | SAYI 13

İÇİNDEKİLER

TEKNO-GÜNDEM..... 3

- Herkes Metaverse Konuşuyor..... 3
- Nitelikli Bir Metaverse Deneyimi İçin En İyi Sanal Gerçeklik Aksesuarları..... 4

EKO-GÜNDEM..... 5

- Enflasyonun Maliyeti..... 5
- Kur Korumalı TL Vadeli Mevduat Hesabı (KKMH) Nedir?..... 6

YENİ MESLEKLER..... 7

- Walmart Robotların Yardımına Başvuruyor! 7
- Robot Psikoloğu..... 8

KÜLTÜR-SANAT-EDEBİYAT..... 9

- Postmodern Anlatılar Üzerinde Hızın ve Teknolojinin Etkisi Üzerine..... 9
- Tiyatro Dijitalleşmeden Nasıl Yararlanmıştır? Arthur Miller'dan Satıcının Ölümü..... 10
- Ayın İngilizce Deyişi..... 11
- Akademik Playlist..... 12

SOSYOCOM RAF.....13

- BİR KİTAP: Dune..... 13
- BİR DİZİ: The Witcher..... 13
- BİR FİLM: Belle..... 14
- AYIN KİTAP İNCELEMESİ: Televizyonu Anlamak..... 15
- AYIN FİLM İNCELEMESİ: Don't Look Up.... 16

EĞİTİM-ARAŞTIRMA.....17

- Ayın Kişisi: Noan Chomsky..... 17
- Metaverse ve Akademik Kaynaklar..... 19

GİRİŞİMCİLİK VE İNOVASYON.....21

- Çok Eski Ama Çok Yeni Bir Reklam Türü: Lentiküler Reklam..... 21

SİYASİ GÜNDEM..... 22

- Yeni Bir İktidar Mücadelesi Alanı: Metaverse..... 22
- Oyun Endüstrisi ve Siyaset Bilimi Eğitimi..... 23

SAĞLIK-PSİKOLOJİ..... 24

- Teknolojik İlerleme Çağında Uzaktan Danışmanlık ve Etik..... 24
- Psikoloji ya da Davranışsal Teknoloji..... 25
- Merhaba, Ben Yapay Zekâ Arkadaşın!..... 26

SOSYO-GÜNDEM..... 27

- Azalt, Yeniden Kullan, Geri Dönüştür!..... 27
- Dünya'nın En Kuzey Şehri Longyearbyen Yok Oluyor..... 29
- Metaverse'ün Dezavantajları..... 30

SOSYALLEŞME ZAMANI..... 31

- Etkinlik İstanbul..... 32
- İstanbul'da Şubat..... 33
- SOKAK LEZZETLERİ SERİSİ: Rengârenk Bir Şekerleme: Osmanlı Macunu..... 34
- İGÜ-MEZUN..... 35
- İGÜ-ÖĞRENCİ..... 36
- İGÜ-ÖĞRENCİ..... 37

AKADEMİK YAŞAMA DAİR.....38

- Yayınlarımız..... 38

KÜNYE.....39

Herkes Metaverse Konuşuyor

TEKNO-
GÜNDEM

Arş. Gör. Cansu TÜRKER
İşletme Bölümü

• Metaverse Nedir?

Metaverse; artırılmış gerçeklik, sanal gerçeklik, 3D holografik avatarlar, video ve diğer iletişim araçlarını kapsayan çevrim içi sanal bir dünya veya dijital bir evren olarak tanımlanabilir. Bu evren, fiziksel ve sanal dünyanın özelliklerini birleştiren bir artırılmış gerçeklik ve o dünyanın içinde değilken bile zamanın aktığı bir sanal dünyayı içerebilir. Meta veri deposu genişledikçe, bu evrenin birlikte yaşamak için hipergerçek bir alternatif dünya sunması beklenmektedir. Konserlere ve konferanslara katılma, dünyayı gezme, alışveriş yapma, sosyalleşme gibi diğer aktivitelerin de gelecekte metaverse üzerinde yapılacağı düşünülmektedir.

Hibrit ofisler ve çevrim içi eğitimlerle birlikte dijital alanlarda geçirilen zaman oldukça artmıştır. Oyun sektöründe dünyaca ünlü Unity'nin CEO'su Ricciello'ya göre metaverse "Bir arada değilken bir arada gibi hissettir." düşüncesinden yola çıkmaktadır.

• Nereye Gidebilir?

Metaverse, kullanıcıların mal yaratabileceği, satabileceği ve satın alabileceği dijital bir ekonomi yaratmaktadır. Milyonlarca insan bir gün içinde detaylı olarak oluşturulmuş oyun evrenlerinde zaman geçirmektedir. Dijital mülkiyete yönelik ilgi arttıkça NFT'ler ve kripto para birimleri de hızla büyümeye devam etmektedir. Teknoloji devleri Facebook ve Microsoft'un çevrim içi yeni yollarla iş birliklerini duyurması sanal üretkenlik platformlarını etkilemiş ve büyümelerine hız kazandırmıştır.

Metaverse'ün koyu taraftarları bu dijital evrenin herkes için faydaları olduğuna; bu evrenin fırsatları, sosyal ağları ve zihinsel sağlığı olumlu yönde etkileyeceğine inanmaktadır. Ancak gerekli donanımlar, gerekli veri altyapısı ve verilerin uygun bir şekilde hazırlanıp işlenmesi gibi konular göz önüne alındığında Metaverse'ün sunabileceği faydaların nasıl bir zaman çizelgesinde görülebileceği belirsizliğini korumaktadır.

Nitelikli Bir Metaverse Deneyimi İçin En İyi Sanal Gerçeklik Aksesuarları

Dr. Öğr. Üyesi Tuğba AKMAN KAPLAN
İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü

Teknolojik alanda yapılan son yenilikler ile birlikte daha çok kişi Metaverse ve sanal gerçeklik evrenlerine nasıl dahil olabilecekleri konusunu merak etmeye başladı. Günümüzde sanal gerçeklik dünyasının en önemli aksesuarları, yüksek kalite ve çözümlüğe sahip VR gözlükleri olarak görülüyor. Daha iyi ve daha gerçekçi bir deneyime sahip olmak için ihtiyaç duyulan diğer popüler aksesuarlardan bazılarını aşağıdaki listede bulabilirsiniz.

TeslaSuit: Bir yelek formuna sahip olan cihaz, sanal gerçeklikte tüm vücut deneyimi yaşayabilmeniz için en gerekli olan aksesuarlardan biri. Yeleğin yanında, vücudun farklı yerlerine yerleştirilen bantlar ve eldivenler bulunuyor. Tüm bu parçalar kablosuz ve akıllı telefonlarla uyum içinde çalışabiliyor.

GloveOne: Bu eldivenin içerisinde hareket kontrolü bulunuyor. Cihaz, kullanıcıların el hareketlerini takip edebiliyor. Bunun yanında dokunmaya karşı da duyarlı. Bu sayede, kullanıcılar farklı dokuları, objelerin ağırlık ve baskılarını algılayabiliyorlar.

Leap Motion: Sanal gerçeklik gözlüklerine takılabilen, el bağlantısına gerek duymayan hareket sensörüdür. En önemli yanı Tesla Suit gibi farklı sanal gerçeklik aksesuarları ile uyum içinde çalışabilmesidir.

Virtuix Omni: Hareket özgürlüğü, VR dünyasında gerçekçi bir deneyim için en gerekli şeydir. Fiziksel hareketlerimizin sanal gerçeklikteki hareketlerle senkronize olması özellikle oyun sırasında en önemli unsurlardan biridir. Virtuix Omni ile kullanıcılar, sanal platformun içerisinde gibi yürüyüp koşabiliyor ve ayrıca zıplayabiliyorlar.

FeelReal: Sanal gerçeklik gözlükleri ile kullanılmak üzere tasarlanmış çoklu algılama maskesidir. İçerisine monte edilmiş ikişer adet ısıtıcı ve soğutucu bulunur. Bunun yanında daha gerçekçi bir deneyim sunmak için su püskürtme sistemi ve titreşim düzeneği de barındırmaktadır. En öne çıkan özellikleri arasında maskenin iç tarafına yerleştirilmiş koku kartuşu göze çarpmaktadır. Yedi farklı kokuyu barındıran bu kartuş sayesinde oynanılan oyunlarda gerekli kokular kullanıcılar tarafından algılanabilmektedir. Bu da kullanıcıların deneyimledikleri sanal gerçekliği çok daha gerçekçi hâle getirmektedir.

Enflasyonun Maliyeti

EKO-
GÜNDEM

Doç. Dr. Bülent EŞİYOK
Ekonomi ve Finans Bölümü

TÜİK verilerine göre, Türkiye’de 2021 yılı enflasyonu %36.08 olarak gerçekleşti. Açıklanan yüksek enflasyon, yaşları 40’ın üstünde olan nüfus için nostaljik bir hava, üniversite öğrencileri için ise bir şaşkınlık havası yarattı. Kısa bir süre içerisinde, öğrenciler aldıkları kahvenin fiyatının %20 oranında arttığını gördü. Dolar-TL kurunda 13-20 Aralık günleri arasındaki 4 liralık yukarı yönlü gidiş, geleceğe yönelik enflasyon beklentisini artırdı. Sonraki günlerde ise Dolar-TL kurundaki dalgalanmalar, uzun dönemli enflasyon oranı üzerindeki sis tabakasını kalınlaştırdı. TL birikimlerinin enflasyon karşısında erimesini önlemek için vatandaşlar cep telefonlarıyla 5-10 dakikada bir döviz kurlarını veya kripto paraları takip eder hâle geldi. Tabii ki burada akla şöyle bir soru geliyor: Bu vatandaşların asıl işi enflasyon tahmininde mi bulunmak yoksa örneğin doktora hastalarıyla veya öğrenciyse dersleriyle ilgilenmek mi?

İnsanların kendi işlerini yapmaktan ziyade oturup amatör bir ekonomist gibi enflasyon tahmini yapıp tasarruflarını yönetmesi son günlerde aslında sıkça rastladığımız bir durumdur. Bireylerin bu tür davranışları, asıl işlerindeki verimliliği düşürmekte ve topluma aynı zamanda bir maliyet de yüklemektedir. İktisatta bu verimlilik kaybına “enflasyonun belirsizlik maliyeti” diyoruz. Tabii enflasyonun maliyeti sadece verimlilik kaybından kaynaklı değil ve maliyeti toplumun farklı kesimleri için değişkenlik gösteriyor. Mesela TL olarak borç verdiyseniz enflasyondan dolayı zarara uğrarsınız; çünkü borçlu size borcunu ödediğinde ödenen meblağ ile artık daha az mal ve hizmet satın alabilirsiniz. TL üzerinden borç alanlar için de tam tersi geçerlidir.

Enflasyonun maliyetleri, farklı gelir grupları için farklılık göstermektedir. Son günlerde hissettiğimiz gıda fiyatlarındaki sert yükseliş, özellikle bütçelerinde gıda tüketimi çok yer kaplayan düşük gelir gruplarını yüksek gelir gruplarına kıyasla daha fazla etkilemektedir. Düşük gelire sahip bireyler, gelirlerinin büyük bir bölümünü gıda tüketimine harcarken eğitim, kültür ve sanat gibi faaliyetlere ayrılacak bütçe giderek ya küçülmekte ya da tamamen ortadan kalkmaktadır. Bunun sonucunda özellikle eğitim yoluyla gerçekleştirilecek sosyal mobilité imkânı gitgide daralmakta ve kendi kendini doğuran yoksulluğa doğru bir geçiş sürecine girilmektedir. Görüldüğü üzere enflasyonun hem kısa dönemli maliyetleri hem de uzun dönemli maliyetleri vardır.

KUR KORUMALI TL VADELİ MEVDUAT HESABI (KKMH) NEDİR?

Dr. Öğr. Üyesi Bülent İLHAN
Ekonomi ve Finans Bölümü

Döviz kurlarındaki artış, özellikle son yıllarda cari açık probleminden kaynaklanan, yabancı sermaye girişinin eksikliği ve artan kur kırılganlığı nedeniyle başta enflasyon ve faiz oranları olmak üzere Türkiye ekonomisi üzerinde ciddi sorunlara ve finansal piyasalarda aşırı dalgalanmalara neden olmaktadır. 20 Aralık 2021 tarihi itibarıyla döviz kurlarında artan spekülasyon dalgalanmaya karşı bazı düzenlemeler getirilmiştir. Bunlardan biri de kur korumalı TL vadeli mevduat hesabıdır.

Kur korumalı TL vadeli mevduat hesabı, tasarruf sahibine hesap açılışında sunulan faiz oranı üzerinden getiri sağlamak ve vade boyunca olası döviz kuru riskine karşı TL birikimlerini koruma amaçlı bir çeşit opsiyon sunmaktadır. Vade sonundaki faiz oranı getirisi, döviz kurundaki artış oranından düşük olursa hesaba döviz kurundaki artış yansıtılacak, faiz getirisini aşan kur farkı ise Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinden karşılanacaktır. Tersi durumda ise faiz oranı getirisi elde edilecektir.

- KKMH 3, 6, 9 ay ve 1 yıl vadelerde TL olarak açılabilir ve sistemden sadece gerçek kişiler yararlanabilir.
- Asgari faiz oranı olarak TCMB Politika Faiz Oranı uygulanır.
- Hesaplarda azami tutar limiti yoktur; kısmi para çekme işlemi yapılamaz.
- Bu hesaptan elde edilen gelir için stopaj oranı sıfır uygulanır; yani gelir vergisi kesintisi yapılmaz.
- Vadeden önce hesap kapatılması durumunda hesabın açılış tarihinde endeks olarak seçilen dövizin (USD, EUR veya GBP) saat 11:00'de açıklanan TCMB alış kuru ile hesabın kapatıldığı tarihte saat 11:00'de açıklanan TCMB alış kurundan düşük olanı üzerinden anapara tutarı belirlenir. Ayrıca faiz getirisi ödenmez. Bu durumda kurda düşüş olması durumunda anaparadan da zarar etme riski vardır.
- Hesabın anapara ve faiz toplamının 200 bin TL'ye kadar olan kısmı tasarruf mevduatı sigortası güvencesindedir.

Bunu bir örnekle şöyle açıklayabiliriz:

Açılan Mevduat Tutarı 100.000 TL, Faiz Oranı 14%, Vade 3 ay (91 gün);

Hesap açılış tarihi endeks kur (TCMB saat 11:00 kuru) 1 USD = 13 TL;

Hesap kapama (vade sonu) tarihi endeks kur (TCMB saat 11:00 kuru) 1 USD = 14 TL olsun.

Faiz geliri = 3.490 TL, Kur artışının TL karşılığı = 7.692 TL. (Yani kur artışı daha fazladır)

Bu durumda vade sonunda anaparaya kur farkı eklenir, ödenecek tutar = 107.692 TL olur.

Eğer vade sonu USD kuru 13 TL veya daha altında olursa, sadece faiz eklenir ve vade sonu 103.490 TL ödenir.

Bu ve kısa vadeli diğer uygulamaların başarılı olması hâlinde 2022 yılının ilk altı ayı içinde döviz kurlarında istikrar sağlanması beklenmektedir. Bu gerçekleşirse piyasalarda öngörülebilirlik artacak ve kısa vadede kurların enflasyon ve faiz oranları üzerindeki geçişkenliği azalabilecektir. Ancak uzun vadede sonuç alınabilmesi için başta yatırım, üretim, istihdam, dış ticaret dengesi ve diğer yapısal sorunların çözümüne yönelik iktisat politikalarının kararlılıkla uygulanması gerekmektedir.

WALMART ROBOTLARIN YARDIMINA BAŞVURUYOR!

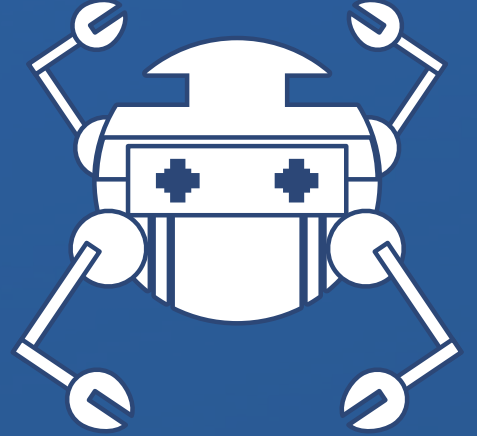
YENİ MESLEKLER

Gülfidan SARIYAPRAK
İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü
3. Sınıf Öğrencisi

Teknoloji geliştirmeyi seven uluslararası firmalardan biri de "Walmart" olsa gerek. Daha önce yenilikçi drone kullanım fikirlerini gördüğümüz bu firma, şimdi de mağazalarda alışveriş robotları denemeleri yapıyor. Firma bu robotları raf tarama, eksik stok belirleme, fiyat hatalarını takip etme gibi tekrarlanan işlerde kullanmayı planlıyor. Şirket yaptığı açıklamada, kendi kendine giden robotların yiyecek alacağı ve alışveriş yapanların da zamandan tasarruf edeceğini söyledi. Bir robot, bu tarz insan işlerini kolaylıkla üstlenebilir. Üstelik müşterilerle iletişime girmesine gerek de yoktur.

Walmart'ın ABD'deki elli kadar mağazada test etmeye başladığı bu robotlar; raflarda eksik olan ürünleri, hatalı etiketleri ve yanlış yazılmış fiyatları devamlı kontrol edecek şekilde tasarlanmış. Robotların üreticisi de Kaliforniya kökenli "Bossa Nova Robotics" firması. Şirket; depoların, siparişlerin ve dışarıdan alışveriş yapanların arabalarına getirildiği kaldırım kenarı toplama işlemlerini de planlıyor. Bu gerçekten ilginç bir fikir. Bu fikir, virüsten bıkmış müşteriler mağazalara girmekten kaçındıkça daha popüler hâle geldi. Walmart, geçen yıl küresel salgının başlangıcında teslim satışlarının %300 arttığını belirtti. Bu robotlar, saatlerce market koridorlarında yürümedikleri için zamandan da tasarruf sağlıyorlar.

Boyları 1 metre civarı olan bu robotlar, rafları taramak için makine görüş ve imaj tanıma sistemlerini kullanıyorlar. Üzerindeki aydınlatma mekanizması ve kameralar ile ürünlere bakıyorlar ve verileri mağaza merkezine gönderiyorlar. Bu şekilde mağaza çalışanları da raporlara bakıp hangi rafta neyin eksik olduğunu tespit edebiliyor ve hatalı etiketleri de kolaylıkla düzeltebiliyorlar.

Walmart tabii ki bu robotları insan çalışanların yerine koymak için tasarlamamış. Aksine, insanların işlerini kolaylaştırmak ve işleri hızlandırmayı amaçlıyorlar. Firma'nın CTO'su "Jeremy King", raf takip işinin insanların gözünden kaçabilen noktaları olduğunu söylüyor. King'e göre bu robotlar insanlardan %50 daha etkililer. Hatta rafları insan görevliden 3 kat daha hızlı ve doğru tarayabiliyorlar. Ancak müşteriler yine de et, balık ve sebze gibi taze yiyecekleri almak için mağazaya gitmek zorunda kalacaklar. Walmart yöneticileri; robot iş gücünün, çalışanların daha az problemle karşılaşmalarını ve daha verimli saatler geçirmelerini aynı zamanda alışveriş yapanların da daha temiz mağazalar, daha dolu ve düzenli raflar görmelerini sağlayacağını belirtiyorlar.

Makinelerin yükselişinin beklenmedik bir yan etkisi de oldu. Makinelerin, hiperverimliliği teşvik ederek çalışanları eğlenceli görevlerinden mahrum bıraktığı söyleniyor. Hatta bazıları, şu anda görevlerinin bu esrarengiz robot meslektaşlarını eğitmek olduğunu düşünüyor. Birçok Walmart çalışanı, robotlar nedeniyle bir gün işlerini kaybedeceklerinden korktuklarını da dile getirdi. Bu garip geçiş dönemini beklemiyorlardı. Ayrıca robotlar, şikayet etmiyor, zam istemiyor ve tatil talep etmiyordu. Bu da verimli maliyet yönetimi konusunda oldukça iyi bir çözüm oluşturuyordu.

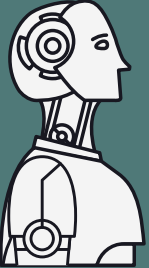
Kaynaklara erişmek için tıklayınız.

ROBOT PSİKOLOĞU

Arş. Gör. Zeynep ÖZCAN
Reklamcılık Bölümü

Yapay zekânın çıktıklarına her gün bir yenisinin eklendiği günümüz dünyasında, dijitalle engin bir veri denizi oluşturan bu teknolojinin yansımalarını önemli ölçüde robotlar oluşturuyor. Yapay zekâ ile tıpkı insanlar gibi çeşitli faaliyetlerde bulunan robotlara ilişkin gelişmeler son günlerde sıkça karşımıza çıkıyor. Kendi kendini süren otomobiller, evi temizleyen akıllı süpürgeler ve özellikle de insan görünümündeki robotlar...

Japonya'da tüm çalışanları robot olan bir otel bulunuyor. Oteldeki robot resepsiyonistle işlemlerinizi tamamlayıp robot görevliler ile gündelik yaşam pratiklerinizi gerçekleştiriyorsunuz. Bu konuda bir diğer örnek ise Sophia... Katıldığı yayında insanlığı yok edeceğini söyleyen Sophia'yı pek çok kişi duymuştur. Sophia'nın sözlerinin arka planı ile ilgili çeşitli söylentiler bulunmakla birlikte esasında neden böyle bir şey söylediğine dair net bir bilgi paylaşılmamıştır.

Robotların duygusal faaliyetlerinin en azından bilinen teknolojik gelişmişlik düzeyinde pek mümkün olmadığı söylenebilir. Ancak kendine özgü sistematiği içerisinde birtakım eylemlerde bulunan robotların, bu eylemleri tasarlaması ve gerçekleştirilmesi esnasında bizlerin düşünsel süreci gibi onların da dijitalle dayalı bir düşünsel süreci neden olmasın? Bu bağlamda bizler nasıl ki geçmiş deneyimlerimize ve mevcut durumlarımıza yönelik zihinsel süreçlerden ve davranışlardan oluşan bir yapıya, diğer bir deyişle psikolojiye sahipsek; robotlar da bir psikolojiye sahip olamazlar mı? Robotların da davranışları incelenerek söz konusu davranışların altında yatan nedenlerin araştırılacağı robot psikoloğu işte tam bu noktada yeni bir meslek olarak karşımıza çıkıyor. Burada değinilmesi gereken önemli bir husus var: Psikoloji içerisinde duygular da yer alıyor. Ancak düşünce ve davranış mekanizması oluşturulan robotlara duyguya yönelik bir mekanizma da oluşturulamaz mı? Son yıllarda robotlarda duygulara ilişkin pek çok çalışma gerçekleştirildi ve söz konusu çalışmalar da devam ediyor. İlerleyen zamanlarda ne gibi teknolojik yeniliklerle karşılaşacağımızı bekleyip göreceğiz.

Tiyatro Dijitalleşmeden Nasıl Yararlanmıştı? Arthur Miller'dan Saticının Ölümü

Dr. Öğr. Üyesi Mahasen BADRA
İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü

Tiyatro sanatı; yeşillik, şarap ve şiiir tanrısı Dionysus'un onuruna festivallerin yapıldığı Antik Yunan'da, milattan önce 542 yılına dayanan antik bir sanattır. Seyirciler önünde aktörler tarafından bir sahnede oynanan "canlı" bir sanat olarak tiyatro, neredeyse tüm kültürlerde yaygın olarak kendine yer bulan sanat biçimidir. Tiyatro; görsel sanat, müzik, şiiir ve hikâyeye yazma gibi tüm sanat biçimlerini içinde barındırmaktadır.

Mekanik ve projeksiyon araçlarının tiyatro içinde kullanımı, çeşitli mekanik araçların kullanıldığı Antik Yunan ve büyü lü fenerlerin kullanıldığı Orta Çağ'a dayanmaktadır. Ancak dijital tiyatronun en önemli öncülerine, yirminci yüzyılın başlarındaki eserlerde rastlanmaktadır. Epik tiyatro ve dışavurumculuk; ışık, müzik ve görsel efektler bağlamında çağdaş teknolojiyi manipüle etmiş tiyatro akımlarındandır. Arthur Miller'ın Saticının Ölümü (1949) adlı eseri, dijitalleşme ve teknoloji çağının tiyatroyu nasıl ayrıcalıklı kıldığının iyi bir örneği niteliğindedir.

Oyunun biçimi ve yapısı ele alınacak olursa Saticının Ölümü, Willy Loman'ın tüm hayat hikâyesini 24 saatlik bir süre zarfında anlatmaktadır. Miller, oyunu öyle bir yapılandırmıştır ki oyun Willy'nin geçmişe dönüşler ve hayali sahneler ile dramatize edilmiş düşüncelerini, hayallerini ve anılarını betimlemektedir. Dekor tasarımına gelecek olursak, Miller'ın tasvir ettiği sahneyi yapabilmek için çok sayıda teknik efekt kullanılması gerekmektedir. Lomans evinin duvarları şeffaftır ve ev neredeyse bir iskelet evmiş gibi gözükmektedir. Karakterler içinde buldukları sahnenin şimdiki zamanda mı yoksa geçmişte mi olduğuna bağlı olarak duvarların etrafından yürümekte ya da içinden geçebilmektedir. Lomans evinin etrafındaki alan, oyun ilerledikçe küçülmektedir. Oyunun sonuna gelindiğinde evi çevreleyen binalar ışıklandırılmaktadır. Miller'ın da belirttiği gibi bunun sebebi, "keskin bir odaklanma sağlamaktır."

Saticının Ölümü, ışık ve ses efektleri bağlamında sahne yönetmenliği açısından zorlayıcı bir oyundur. Miller'ın ışıklandırma direktifleri çok kesindir. Geçmişte yer alan sahneler, sanki Lomans evi binalar tarafından değil de yapraklar tarafından çevrelenmiş gibi aydınlıktır. Geçmişte yer alan sahnelerin ışıklandırması, şimdiki zamanda yer alan sahnelere kıyasla daha yumuşak ve sıcaktır. Seyirci ışık efektlerine dikkat ederek oyundaki zamansal değişimlerin farkına varabilmektedir. Müziğe gelecek olursak Willy, (saticı olan) babasının yaptığı ve sattığı flütün sesini duymaktadır. Flüt, geçmişin sesi niteliğindedir ve Willy'nin başarısızlıkları onun yakasını bırakmadıkça o ses, geçmişin ihanetini betimlemektedir.

Analog medya kullanan bu teknik altyapının varlığı, klasik bir sanat biçimi olan tiyatro ile günümüzde geniş bir yelpaze sunan bilgisayar-sanat-performans deneyleri arasında bir köprü oluşturmaktadır. Miller'ın oyunu, tiyatro sanatçılarının modern teknolojiyi tiyatroya nasıl entegre ettiğinin bir örneğidir. Bu, tiyatronun ne sadece muhafazakâr bir bakış açısıyla sahnede oyuncular tarafından "canlı" olarak yapılan bir eylem, ne de sadece kitleler tarafından televizyon aracılığıyla tüketilen bir sanat türü olduğunu göstermektedir. Tiyatro, iki taraftan birini seçmek yerine her iki tarafın güçlü yanlarından faydalanabilmektedir.

Ayın İngilizce Deyişi

Dr. Öğr. Üyesi Mahasen BADRA
İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü

All That Glitters is not Gold

"Parlayan her şey altın değildir." Bu cümle, Shakespeare'in Venedik Taciri adlı oyunundan alınmış İngiliz dilindeki ünlü bir aforizmadır.

Anlamı: "All that glitters is not gold." cümlesi, yüzeyde parlak ve değerli görünen şeylerin -altın gibi- bazen aldatıcı olduğu fikrini ifade eden güzel bir metafordur. Gösterişsiz görünen şeyler şatafatlı olanlardan daha değerli olabilir.

Kökene: Bu ifade çok eskiye, 12. yüzyıla dayandırılabilir. 1175'te Fransız keşiş Alain de Lille, "Do not hold everything gold that shines like gold." ("Altın gibi parlayan her şeyi altın sanmayın") diye yazmıştır; ancak bu ifadenin güncel versiyonunu ortaya atan ve kamuoyuna kazandıran Shakespeare'dir.

Bağlamı: Bu deyiş, Fas Prensi'nin içinde Portia'nın portresinin olduğuna inanarak altın tabutu seçtiğinde orada bulunduğu bir notta yazmaktadır. Prens, portre yerine üzerinde ret notu bulunan bir kafatası bulur:

Parlayan her şey altın değildir:

Sana öyle söylendiye bile buna güvenme:

Pek çok insan benim ışıltıma kapılıp yaşamını feda etti:

Altın mezarların da içinde kurtlar yuvalanır.

Ölümünden önce, Portia'nın babası, zengin ve güzel kızına kur yapmak isteyenler için bir sınav yapmıştır. Talipler, Portia'nın portresini bulmak için üç tabut arasından seçim yapmak zorundadırlar. Bu tabutlardan biri altından, ikincisi gümüşten ve üçüncüsü kurşundan yapılmıştır. Portia'nın hiçbir talibi doğru tabutu seçemez, ta ki Venedikli Bassanio ilk olanı seçmeye gelene kadar. Portia'nın içindeki resmini bulur ve mutlu bir evlilik yaparlar. Diğer talipler, değersiz altın ve gümüş tabutların parlak görünümüne aldanmış iken ilk olan doğru seçimdir.

Maddi dünyada en değerli olan şeyler için bir sembol olarak parlak görünümü ile altını kullanmak, değerlerimiz hakkında evrensel bir açıklama yapmaktadır. Parlak nesnelere, kişilere ve ilişkilere çok kolay aldanabiliriz; oysa çoğu zaman en mütevazı görünümler içsel bir "altın" saklamaktadır.

AKADEMİK PLAYLIST

Snowman
Sia

Snow (Hey Oh)
Red Hot Chili Peppers

Kış Güneşi
Tarkan

Kış Geliyor
mor ve ötesi

Çoban Yıldızı
Teoman

Yalan
Athena

Cevapsız Sorular
maNga

Sen Ağlama
Badem

Karbeyaz
Sertab Erener

Arş. Gör. Emre ERGEN Halkla İlişkiler ve Tanıtım Bölümü

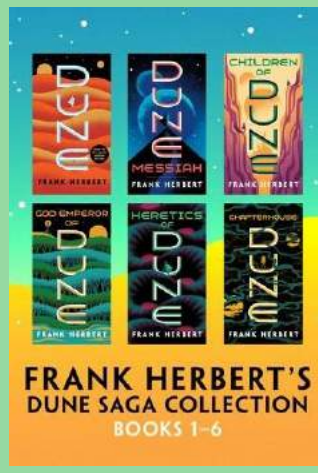
Çalışma odağımızı ve motivasyonumuzu yüksek tutacak şarkılara yer verdiğimiz **Spotify hesabımızın** ilk çalma listesi "Akademik Playlist" bu ay dinlerken yağın karın keyfini çıkaracağımız kar ve kış temalı şarkılarla güncellendi.

Bunun yanında diğer çalma listelerimiz de (Türkçe Hit, Yabancı Hit, 90's, Türkçe 90'lar, Deephouse, Karışık, Mix, Nostalji, Nostalgia, Latin, French) yeni parçalar ile sürekli güncellenmeye devam ediyor.

Siz de fakültemizin @iguiisbf Instagram hesabından bizimle iletişime geçebilir; önereceğiniz şarkılarla çalma listelerimizi güncellememize katkıda bulunabilirsiniz.

Keyifli dinlemeler...

Dr. Öğr. Üyesi Tuğba AKMAN KAPLAN
İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü

BİR KİTAP

DUNE - FRANK HERBERT

Frank Herbert'in yazdığı Dune 1965 yılında yayınlanmış bir bilim kurgu romanıdır. Kitaptaki olaylar günümüzden 10 bin yıl sonra Arrakis (Dune) adında bir gezegende geçiyor. Zamanın en önemli güç unsurlarından biri olan ve sadece Arrakis'in çöl ikliminde yetişen özel bir baharat türü hem insanların ömrünü uzatabiliyor hem de onlara gelecekte ne olacağını görebilme gücü veriyor. Baharatın sadece belirli bir bölgede yetişiyor olması feodal sistem içerisindeki bütün büyük güçlerin harekete geçmesine ve neticesinde Arrakis halkının sömürgeleştirilmesine sebep oluyor. Kitapta birçok farklı tabir kullanılıyor ve okuyucunun daha iyi anlayabilmesi için çok sayıda harita, illüstrasyon ve açıklama bulunuyor.

Dune, çöl tepeleri için kullanılan bir tabirdir ve kitabın yazarı Herbert'in hayalindeki Arrakis gezegeni, çölleriyle ve dolayısıyla çöl tepeleri ile ünlü olduğu için kitabına bu ismi uygun görmüş. Kitap içinde Arrakis gezegeninden Dune gezegeni olarak bahsedilmektedir. Frank Herbert, gerçek yaşamında ekolojiye olan ilgisini kitabına başarılı bir şekilde taşımıştır. Derin ekolojik bilgisini dünyanın düzeniyle harmanlamış ve ortaya Dune eseri çıkmıştır. Kitap içerisinde hepimize tanıdık olan günümüz ülkelerinin petrol, ırk ve din çatışmalarının Herbert'a ilham olmuş halleri görülmektedir. Ne kadar zaman geçerse geçsin, Herbert'ın gelecek tasvirinde insanların politika, güç ve din kavgalarının devam ettiği görülmektedir. Herbert, kurguladığı evreni distopik bir gerçeklik içinde anlatırken gelecekte insanların bireysel karar verebilme, düşünebilme ve sorgulayabilme yetilerinin gelişmesinden çok sadece emir alıp uygulamaya odaklanan sistemin bir parçası olacaklarını ima eder.

Dune'u yayınlamak ilk başta Herbert için çok zor olsa da kitap "Hugo En İyi Roman Ödülü" ve "Nebula En İyi Roman Ödülü"ne layık görülmüş ve 20. yüzyılın en iyi bilim kurgu romanları arasına girmeyi başarmıştır.

Arş. Gör. Ercan Tugay AKI
İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü

BİR DİZİ: THE WITCHER

İlk sezonu 2019 yılının Aralık ayında seyirci ile buluşan The Witcher, fantezi-aksiyon-drama türünde Netflix'te yayınlanmakta olan bir dizidir. Dizinin senaryosu, Lauren Schmidt Hissrich tarafından yazılmaktadır. Son yıllarda epey popüler olan bu dizi, Polonyalı fantastik roman yazarı Andrzej Sapkowski'nin aynı isimli kitap serisinin bir uyarlamasıdır. Kitap serisi de en az dizisi kadar ünlü olan The Witcher, 30'dan fazla dile tercüme edilmiştir. Dizinin ilk sezonu 20 Aralık 2019'da yayınlanmış, ikinci sezonu ise 17 Aralık 2021'de izleyiciyle buluşmuştur. Dizi, üçüncü sezonu için de onay almıştır.

Dizinin ilk sezonundaki anlatı, zaman ve mekân olarak çizgisel bir gidişata sahip olmadığından geleneksel anlatı biçimleri arasında sıyrılmaktadır. Birden fazla karakterin çeşitli hikâyelerini, olaylar arasında eş zamanlı sıçramalar yaparak anlatan ilk sezonda zamansal ve mekânsal olarak bir bütünlükten söz etmek mümkün değildir. Dizinin ilk sezonu, bu yönüyle birçok ana akım yapımdan farklılaşmaktadır.

Dizinin ana karakterleri Geralt, Yennefer ve Ciri'dir. Geralt, başka kürelerden dünyaya gelen canavarların yok edilmesi için insan büyücüler tarafından yaratılmış bir tür olan Witcherlerden biridir. Yennefer ise çok kudretli bir büyücüdür. Geralt ve Yennefer arasında karmaşık bir aşk ilişkisi bulunmaktadır. Ciri, yaş olarak bu iki karakterden çok daha küçük olsa da büyü ve kudret potansiyeli en fazla olan karakterdir ve olay örgüsünün merkezinde yer almaktadır.

Dizinin, anlatı yüzeyinde bulunan karakter etkileşimleri ve olay örgüsü dışında vurguladığı en önemli alt metin insanoğlunun ırkçılığı ve ikiyüzlülüğüdür. Witcher isimli doğaüstü “insan” grubunun yaratılmasının sebebi, başka kürelerden gelerek dünyayı işgal eden canavarların ortadan kaldırılmasıdır. Bir öteki yok etmek için (kendilerine göre) başka bir öteki yaratan insanoğlu, kendini korumak için yarattığı bu azınlığa nefretle davranmakta ve mütemadiyen ayrımcılığa maruz kalmalarına yol açmaktadır. Hikâyedeki diğer ötekiler de elfler ve cücelerdir. Aynı Witcherlar gibi bu ırklar da insanlar tarafından dışlanmakta ve onların baskısı altında ikinci sınıf bir tür olarak yaşamlarını sürdürmeye zorlanmaktadır. Bu açıdan bakıldığında hikâyedeki esas canavar, insanoğludur.

Dizinin ikinci sezonundaki anlatım, zaman bağlamında ilk sezonun aksine çizgisel olarak ilerlemektedir. Bu açıdan bakıldığında dizi, anlatı bakımından ilk sezonda sahip olduğu farklılığı kaybetmiştir. Ancak aksiyon dozu ve olay örgüsü dikkate alındığında kalitesinden taviz vermeden yoluna devam etmektedir.

Arş. Gör. Aydan ÜNLÜKAYA
Reklamcılık Bölümü

BİR FİLM: BELLE

Gerçek bir hikâyeye dayanan Belle filmi, 18. yüzyılda yaşayan Dido Elizabeth Belle isimdeki melez bir kadının başından geçenleri konu edinmektedir. Film; ırk, sınıf, cinsiyet gibi konular çerçevesinde ilerlerken aynı zamanda köle ticareti, sömürgecilik gibi o dönemin politikasını da çarpıcı bir şekilde gözler önüne sermektedir.

Filmin asıl olay örgüsü Britanya'daki köleliğe karşı ilk başarılarından biri olan ve 1781'de gerçekleşen Zong katliamının mahkeme tarafından kabul edilmesidir. Zong katliamı, 142 köleleştirilmiş Afrikalı'nın İngiliz mürettebatı tarafından toplu olarak öldürülmesidir. O dönemde köleleştirilmiş insanların hayatları sigortalıdır. Köle gemisi olan Zong'un mürettebatına göre gemideki içme suyunun azaldığı ve köleleştirilmiş insanların hastalık yaydığı iddia edilerek bu insanlar denize atılmıştır. Ancak asıl gerçek, seyirde su almaları için birçok yer mevcutken sırf bu insanların sigorta paralarının alınabilmesi için bir katliamın gerçekleştirilmesidir. Gemi limana varduktan sonra bu insanların kaybı için sigortacılar para talebinde bulunmuş ve sigortacılar bunu reddedince birçok dava görülmüştür. Bu davaların bazılarında köleleştirilmiş kişilerin kasıtlı olarak öldürülmesinin yasal olduğu ve sigortacıların, ölenlerin bedelini ödemeleri gerekebileceği belirtilmiştir. Ancak Başyargıç Mansfield'in kaptan ve mürettebatın hatalı olduğunu gösteren yeni kanıtlar sunması ve sendika sahiplerine karşı karar vermesi ile insan hayatının sigortalanmasına karşı ilk başarı elde edilmiştir.

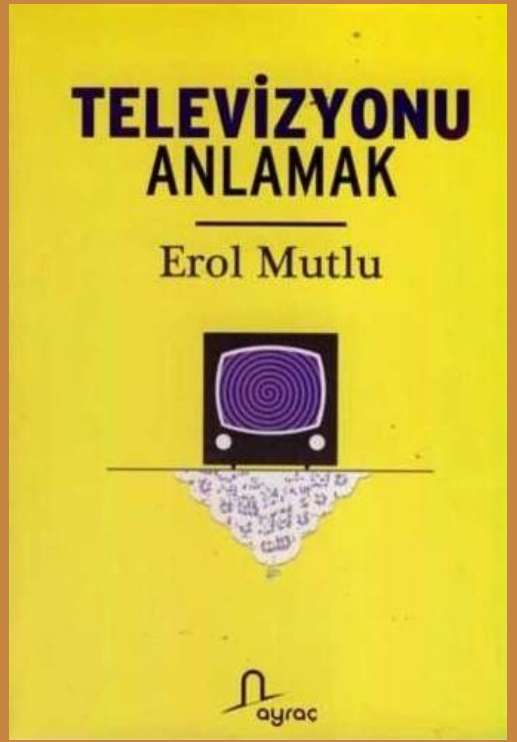
Filmde ırkçılığa karşı olarak gelişen olay ise Dido'nun ve kuzeninin tablosudur. Film, 1779 tarihli bu yağlı boya tablodan esinlenerek çekilmiştir. Filmde Dido, malikânenin içerisinde gezerken duvarlarda asılı tablolarda yer alan siyahların, beyazların arkalarında konumlandırılışını fark etmektedir. Gerçekten de o dönemde yapılan tablolarda siyah insanların ikinci plana itildikleri ve hep beyaz insanların gerisinde oldukları hatta bakışları ve duruşları ile itaatkâr bir şekilde tasvir edildikleri görülmektedir. Filmde Dido ve kuzeni yetişkin bir yaşa ulaştıkları zaman, Mansfield iki büyük yeğenin yağlı boya portresini yaptırmıştır. Portresi yapılırken Dido, sırf ten rengi yüzünden aristokratları tasvir ederken gördüğü diğer portrelerde olduğu gibi onu bir ast olarak tasvir edeceğinden endişe ettiği için mutsuz olmaktadır. Portre bittiği zaman Dido büyük bir şaşkınlık geçirmiştir. Çünkü Mansfield yaptırdığı tabloda her iki yeğenini de yan yana ve mutlu bir şekilde konumlandırmıştır. Siyah olduğu için Dido, kuzeninin arkasında değildir. Bu bağlamda eserin o dönemde yaşanan ırkçılığa karşı bir başkaldırı olduğu söylenebilmektedir. Tablolar geçmişten geleceğe aktarılan kültürel öğelerden biridir.

O dönemin eserlerinde siyahların, kölelerin, kadınların diğer bir ifadeyle ayrımcılığa uğrayan kişilerin tasvir edilmiş biçimleri, dönem hakkındaki yaygın görüşün ne olduğunu anlamamıza yardımcı olmakta ve görsel kültürün önemini göstermektedir. Filme esin kaynağı olan bu yağlı boya portre ise her ne kadar malikânenin içerisinde çeşitli ayrımcılıklara uğrasa da siyah bir kadının aristokrat bir ailede eşit bir şekilde yer aldığını göstermektedir.

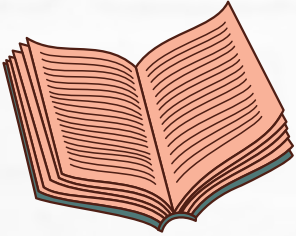
Ayın Kitap İncelemesi

TELEVİZYONU ANLAMAK - EROL MUTLU

Arş. Gör. Erdem TÜRKAVCI

Radyo, Televizyon ve Sinema Bölümü

BASIM YILI: 2008
SAYFA SAYISI: 264
YAYINEVİ: AYRAÇ KİTAP

Akademisyen, yönetmen, yapımcı ve yazar Prof. Dr. Erol Mutlu'nun *Televizyonu Anlamak* isimli kitabı, Türkiye'de televizyon alanında üretilmiş önemli bir eser olmasının yanında araştırmalarda en çok yararlanılan kaynak kitaplardan biri olma özelliğini de taşımaktadır.

Mutlu, kitabının giriş bölümündeki "Televizyonun Nedir?" başlığı altında televizyonun ne olduğunu açıklamakta; televizyonun kitle toplumu ve kitle kültürü kuramcılarının üzerinde en çok çalıştığı ve eleştiriler getirdiği kitle iletişim araçlarından biri olduğunu vurgulamaktadır. Yazar, televizyonu anlamak ve açıklamak için kitle toplumu ve kitle kültürü hakkında derinlikli bilgi sahibi olunması gerektiğini belirtmekte ve ele aldığı bölümlerde de televizyonun kitleyle olan ilişkisini açığa çıkarmaktadır.

Televizyonu Anlamak; Televizyon Türleri, Televizyonun Kurmaca Dünyası, Dizi ve Seriyaller isimli üç ana bölümden oluşmaktadır. "Televizyon Türleri" bölümünde tür kavramına ve televizyonun kişiliğine değinen Mutlu, sosyoekonomik ve kültürel etkenlerle türlerin nasıl ortaya çıktığını ve birbirinden ayrıldığını açıklamaktadır. "Televizyonun Kurmaca Dünyası" bölümüne kurmaca ve gerçek kavramlarını açıklamakla başlayan yazar, televizyon oyunları ile televizyon filmleri, belgesel-drama ve mini dizi türlerini incelemektedir. Mutlu, "Dizi ve Seriyaller" bölümünde ise durum komedilerini ve soap opera (pembe dizi) türünü ele almaktadır. Yazar bu bölümde her iki türün de kökeni, evrimi, anlatı özellikleri ve Türkiye'deki karşılıkları üzerine derinlemesine bir analiz sunmaktadır.

Bugün birer medya devine dönüşmüş yapım şirketlerinden artık hemen herkesi tutsak almış dizilere, rağbet gören durum komedilerinden soap operalara kadar pek çok açıdan televizyonun anatomisini ve fizyolojisini sunan *Televizyonu Anlamak*, toplumun televizyonu kontrol etmek yerine onun kontrolü altına nasıl girdiğini örnekleri ile karşılaştırmaları biçimde ve uyarıcı bir sorumluluk bilinciyle okura aktarmaktadır.

Ayın Film İncelemesi

Don't Look Up

Arş. Gör. Remzi SOYTÜRK

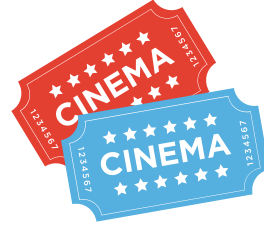
Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü

YILI: 2021

SÜRE: 2 SAAT 18 DAKİKA

YÖNETMEN: ADAM MCKAY

OYUNCULAR: LEONARDO DICAPRIO, JENNİFER LAWRENCE, MERYL STREEP

Vice, Anchorman, The Big Short ve Ant-Man gibi birçok filmiyle adını duyuran Amerikalı yönetmen Adam McKay'ın Netflix'te yayınlanan son filmi Don't Look Up başarılı bir politik mizah örneği olarak dikkatleri üzerine çekmeyi başardı. Filmin oyuncu kadrosu tam bir yıldızlar şöleni: Leonardo Di Caprio, Meryl Streep, Jennifer Lawrence, Ron Perlman, Jonah Hill, Timothée Chalamet ve dahası...

Film, Amerikan sinemasında alışageldiğimiz kıyamet senaryoları ile benzer bir konuyu ele alıyor. Ancak Don't Look Up'ı onlardan farklı kılan, senaryonun başından sonuna kadar yer verdiği hiciv ve ironi. Don't Look Up, dev bir göktaşının gezegeni yok edeceği konusunda insanları uyarmak için çalışan iki gökbilimcinin hikâyesini konu ediyor. İnsanlık büyük bir tehlike ile karşı karşıyadır. Everest Dağı büyüklüğünde bir kuyruklu yıldız hızla Dünya'ya yaklaşmaktadır ve gerçekleşebilecek çarpışma Dünya'nın yok olmasına neden olacaktır. Astronomi yüksek lisans öğrencisi olan Kate Dibiasky'nin yaptığı bu keşif, insanlığın kurtulmasını sağlayacaktır. Kate ve Dr. Randall Mindy, insanlığı yaklaştırmakta olan tehlikeye karşı uyarmak için bir medya turuna çıkmaya karar verir. İnsanları yaklaşan felaketten haberdar etmek için büyük çaba harcarken kendilerini beklenmedik durumların içinde bulurlar.

Film, post-truth çağının etkileriyle birlikte ele alındığında oldukça düşündürücü olmaktadır. 21. yüzyılda yalan; siyasetçi ve yönetilenlerin ortaklaşa inşa ettiği bir olguya dönüştü. Hakikatin önemsizleşmesi (post-truth) toplum görüşlerinin oluşmasında duyguların ve kişisel inançların, hakikatin önüne geçmesine neden oldu. Böyle bir ortamda, destekçisi olan kitlenin inançlarına ve önyargılarına uygun olduğu sürece liderin yanlış tercihleri ve başarısızlıkları önemini yitirdi. Don't Look Up bu anlamda tam bir post-truth evreni içerisinde geçer. Dünyanın sonunun geldiğini bilimsel verilerle açıklayan iki bilim insanı medya düzeni içinde birer pop yıldızına dönüşürler. Bilimsel bir veri, medyanın elinde bir reyting malzemesine hâline gelir. İzleyicilere kuyruklu yıldızla inanıp inanmadığını soran anketlerde halk ikiye bölünür. "Yarın hepimiz öleceğiz" diye bağırarak bilim insanları bir anda sosyal medya meme'lerinin bir parçası olurlar. Artık hakikatin kendisinin bir önemi yoktur. Bilimsel hakikat aşılar siyaset, kültür endüstrisi, finans kapitalizmi ve medyanın elinde bir reyting savaşına döner. Yukarı bakılmamalıdır; çünkü yukarı bakılırsa hakikat görülecektir.

Adam McKay imzalı Don't Look Up oldukça başarılı bir siyasi hiciv örneği. Film, post-truth çağının sorunlarını cesurca ve esprili bir dille izleyiciye yansıtıyor. Kimi sinema eleştirmenleri filmi teknik açıdan kusurlu olsa da Don't Look Up hem oyuncu kadrosu olarak hem de Netflix'te yer alan diğer yapımlarla kıyaslandığında zengin prodüksiyonu ile dikkat çekiyor.

AYIN KİŞİSİ

NOAM CHOMSKY

Dr. Öğr. Üyesi Sirous ABEDİNİ
Yabancı Diller Yüksekokulu

Modern dilbilimin kurucusu olarak kabul edilen Noam Chomsky, modern tarihte en çok alıntı yapılan bilim insanlarından biridir. Sözdizimsel Yapılar, Dil ve Zihin, Sözdizimi Teorisi'nin Yönleri ve Minimalist Program gibi kitapları, alanın gelişimine katkıda bulunmuş çok sayıda kitabından sadece birkaçıdır. Chomsky, temel bilimlerde Kyoto Ödülü ve Helmholtz Madalyası'na; bilgisayar ve bilişsel bilimlerde ise Ben Franklin Madalyası dâhil olmak üzere çok sayıda ödüle lâyık görülmüştür.

Chomsky; Chomsky hiyerarşisini, jeneratif dilbilgisini, insan konuşmasının altında yatan ve zihnin/beynin doğuştan gelen yapısına dayanan evrensel bir dilbilgisi kavramını ortaya çıkarmıştır. Chomsky sadece dilbilim alanını dönüştürmekle kalmamış; çalışmaları bilişsel bilim, felsefe, psikoloji, bilgisayar bilimi, matematik, çocuk eğitimi ve antropoloji gibi alanları da etkilemiştir. Chomsky aynı zamanda dünyanın en etkili entelektüellerinden biridir. 100'den fazla kitap yazmıştır. Onun en son kitabı, *Amerikan Rüyası için Ağıt: Zenginlik ve Güç Konsantrasyonunun 10 İlkesi*'dir. Chomsky, 1955'ten beri çalıştığı ve Enstitü Profesörü olduğu MIT'den ayrılmasının akabinde 2017 sonbaharında UA'ya katılmıştır.

Hayatı ve Temel Fikirleri

Orta sınıf bir Yahudi ailede dünyaya gelen Chomsky, kendi ilgi alanlarını ve yeteneklerini geliştirmeye teşvik edildiği bir ilkokula gitti. 10 yaşındayken okul gazetesi için İspanya İç Savaşı'nda Barcelona'nın düşüşünden ve Avrupa'da faşizmin yükselişinden yakınan bir başyazı yazdı. O zaman ve sonraki birkaç yıl boyunca yaptığı araştırmalar, on yıllar sonra tarihçi Gabriel Jackson tarafından dönemin bir çalışmasına ilişkin Chomsky'nin eleştirel incelemesi "Nesnellik ve Liberal Burs'un (1969) temeli olarak hizmet edecek kadar kapsamlıydı.

Chomsky 13 yaşındayken okuma alışkanlığı için kitaplar bulduğu ve gelişen işçi sınıfı ile Yahudi entelektüel topluluğuyla temas kurduğu New York'a tek başına geziler yapmaya başladı. Tartışma, yaşamı boyunca siyasi görüşlerinin altında yatan inançları zenginleştirdi. Tüm insanların siyasi ve ekonomik sorunları kavrayabilme ve bu temelde kendi kararlarını verme yeteneğine sahip olduğunu; tüm insanların özgürce ve yaratıcı bir şekilde hareket etmekten ve başkalarıyla ilişki kurmaktan doyum aldığını ve buna ihtiyaç duyduğunu ve güçlü bir rasyonel savunma testini karşılayamayan otoritenin -siyasi, ekonomik veya dinî olsun- gayrimeşru olduğunu savundu. Chomsky'nin anarkosendikalizmine veya liberter sosyalizmine göre en iyi siyasi örgütlenme biçimi, tüm insanların başkalarıyla iş birliği faaliyetine girme ve topluluğu etkileyen tüm kararlara katılma konusunda azami fırsata sahip olduğu bir örgütlenme biçimidir.

1945'te 16 yaşındayken Chomsky, Pennsylvania Üniversitesine girdi. Ancak burada ilgisini çekecek çok az şey buldu. İki yıl sonra siyasi çıkarlarını sürdürmek için üniversiteden ayrılmayı düşündü. Ancak yapısal dilbilimin Amerikalı kurucularından biri olan ve siyasi görüşleri Chomsky'ninkine benzeyen dilbilimci Zellig S. Harris ile tanıştıktan sonra fikrini değiştirdi. Chomsky, Harris'ten yüksek lisans dersleri aldı ve Harris'in tavsiyesi üzerine Nelson Goodman ve Nathan Salmon ile felsefe ve o sırada Harvard Üniversitesinde ders veren Nathan Fine ile matematik çalıştı. Chomsky, Harvard'a yeni başladığı senelerde (1951-1955) yazdığı ve kısmen 1975'te yayımladığı yüksek lisans tezi The Morphophonemics of Modern Hebrew'de ve özellikle The Logical Structure of Linguistic Theory (LSLT) eserinde Harris'in dil çalışmasına yaklaşımı ile Goodman'ın biçimsel sistemler ve bilim felsefesi hakkındaki görüşlerini kullanarak onları yeni bir hâle dönüştürdü.

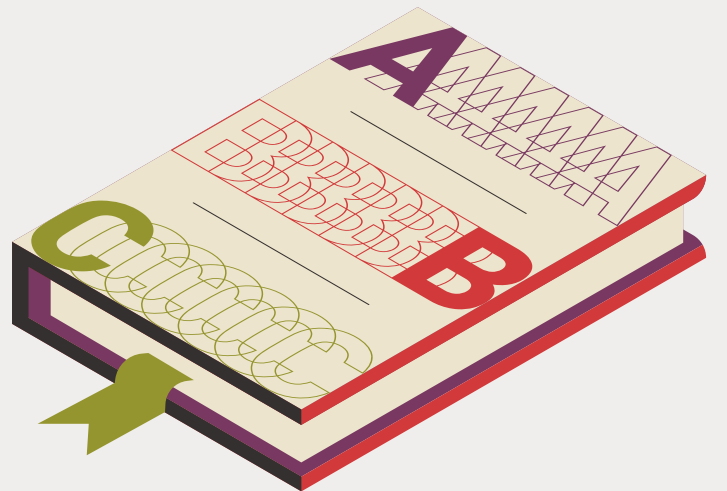
NOAM CHOMSKY

Goodman, doğumdaki zihnin büyük ölçüde bir tabula rasa (boş sayfa) olduğunu ve çocuklarda dil öğreniminin esasen dilsel uyaranlara koşullu bir tepki olduğunu varsayarken Chomsky, tüm dillerin temel ilkelerinin yanı sıra temel kavram yelpazesinin, insan zihninde doğuştan var olduğunu ve dil öğreniminin, çocuğun dil ortamından alınan ipuçlarına uygun olarak bu ilkelerden gelen bilinçsiz bir dilbilgisi inşasından oluştuğunu savundu. Harris, dil incelemesini “verilerin” taksonomik sınıflandırması olarak düşünürken Chomsky, dilin çocuklar tarafından hızlı bir şekilde edinilmesini ve dilin hem çocuklar hem de yetişkinler tarafından olağan kullanımını mümkün kılanın doğuştan gelen ilkelerin, biçimsel sistemlerin uygulanması yoluyla keşfedilmesi olduğunu savundu. Goodman, dilsel davranışın düzenli ve nedensel olduğuna (belirli uyaranlara belirli bir yanıt olma anlamında) inanırken, Chomsky bunun sosyal bağlam ve söylem bağlamı tarafından teşvik edildiğine, ancak esasen nedensiz olduğuna -farklı bir dizi doğuştan gelen fakat yenilikçi veya “yaratıcı” ilke tarafından mümkün kılındığına- inandı. Bu nedenle Chomsky, tam teşekküllü bir dilsel davranış biliminin asla olamayacağına inanıyordu. 17. yüzyıl Fransız filozofu René Descartes'ın görüşünde olduğu gibi Chomsky'ye göre dilin kullanımı nedensel değil; “yaratıcı bir ilkedен” kaynaklanmaktadır.

Harris, Chomsky'nin çalışmasını görmezden geldi; Goodman da - Chomsky'nin onun davranışçılığını kabul etmeyeceğini anladığında- onu kınadı. Bazı istisnalar dışında dilbilimcilerin, filozofların ve psikologların büyük bir çoğunluğu tarafından kendisine benzer tepkiler geldi. Bazı dilbilimciler ve psikologlar sonunda Chomsky'nin dil ve zihinle ilgili temel varsayımlarını kabul etmeye başlamış olsalar da çoğu filozof onun fikirlerine direnmeye devam etti.

Chomsky LSLT'nin bir bölümünü doktora tezi olarak sunduktan sonra 1955'te Pennsylvania Üniversitesinden dilbilim alanında doktora derecesini aldı. 1956'da MIT tarafından, zamanının yarısını bir makine çeviri projesine harcamasını gerektiren bir pozisyona atandı; ancak başarı ihtimalinden açıkça şüphe ediyordu (Çeviri laboratuvarı müdürüne projenin entelektüel bir ilgiye sahip olmadığı ve aynı zamanda anlamsız olduğunu söyledi). MIT lisans öğrencilerine verdiği bir dizi dersin gözden geçirilmiş versiyonu olan *Syntactic Structures* (1957) adlı kitabından etkilenen üniversite, Chomsky ve meslektaşı Morris Halle'den dilbilim alanında yeni bir yüksek lisans programı kurmalarını istedi ve bu program kısa süre içinde Robert Lees, Jerry Fodor, Jerold Katz ve Paul Postal gibi birçok seçkin bilim insanının ilgisini çekecekti.

EĞİTİM
ARAŞTIRMA

Metaverse ve Akademik Kaynaklar

Dr. Öğr. Üyesi Oliver Bevington
İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü

“Metaverse’ün mobil internetin varisi olacağına inanıyoruz. Gerçekte aramızda ne kadar mesafe olursa olsun, Metaverse’de insanlarla sanki yan yanaymış gibi var olabileceğiz.” Geçtiğimiz Ekim ayında Mark Zuckerberg, sosyal medya şirketinin geleceğe yönelik vizyonunu bu sözlerle medyaya ve dünyaya açıkladı. Bu açıklama sırasında da “metaverse” kavramına gönderme yaptı. “Meta” ve “universe” (evren) kelimelerinin bir araya gelmesiyle oluşmuş bu sözcük, ilk olarak Neal Stephenson’ın 1992 yılındaki Snow Crash isimli bilim kurgu romanında tanımlanmıştır. Kısaca metaverse, insanların günlük etkileşimlerini evlerinde olmanın verdiği rahatlık ve kolaylıkla yapabileceği dijital bir mekân anlamına gelmektedir.

Facebook gibi geniş çaplı ve etkili bir şirketin günlük yaşamlarımızın kolaylaştırılması bakımından bir aracı olup olamayacağı konusunu bir kenara bırakacak olursak, teknolojik yeniliklerin bu açıdan zamanın gerisinde kaldığını gözlemleyebiliriz. Neticede sosyal medya, çevrim içi oyunlar ve dijital sınıfların hepsi Zuckerberg’in vizyonunun öncüleri olarak değerlendirilebilmektedir. Açık konuşmak gerekirse Zuckerberg, kendi sosyal medya platformu modelinin bir çeşit “dokunsal” geri bildirim sistemini kullanarak bizlerin dijital görüntüleri aracılığıyla devasa bir dijital evren yaratacağını varsaymaktadır.

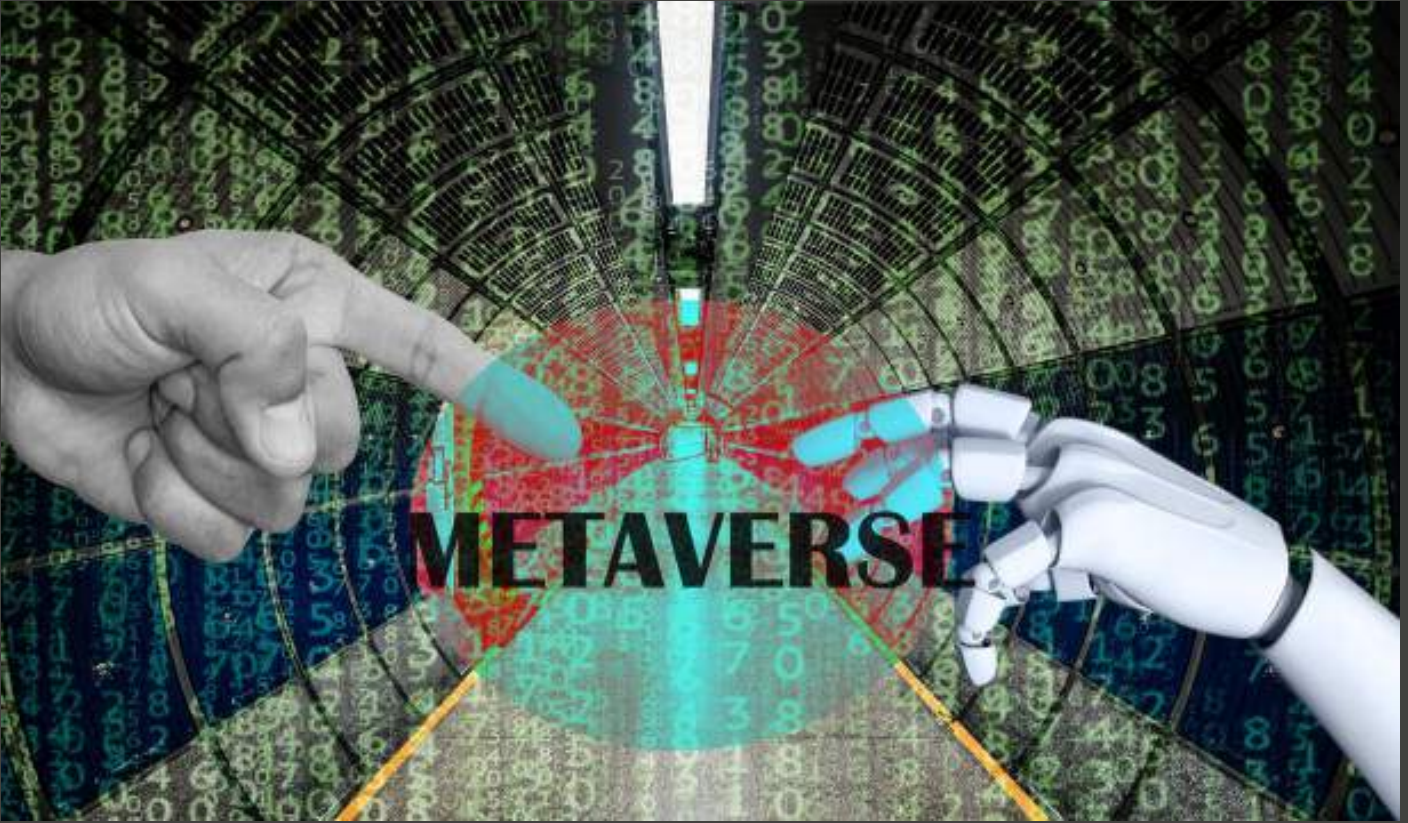

Gerçek dünyada her gün duyularımızla yaşadığımız deneyimlerle bir bakıma kıyaslanabilecek olan bu devasa dijital evren, bize çok boyutlu bir deneyim yaşama fırsatı verecektir. Böylesine bir teknolojinin temeli atılmış olsa da olgunluğa erişmekten henüz çok uzaktır ve dolayısıyla bunun tam anlamıyla gerçekleştiğini görmemize daha uzun yıllar vardır.

Akademiye gelecek olursak, birçok çevrim içi platform, değerli kaynakların akademisyenler ve öğrenciler tarafından uzaktan erişilmesine imkân sağlamaktadır. Bu durum nasıl araştırma yaptığımızı, öğrencilerimizi nasıl eğittiğimizi ve meslektaşlarımızla nasıl etkileşime girdiğimizi önemli ölçüde etkilemiştir. Dünya çapında son 20-30 yıla baktığımızda, eğitimsel deneyimler oluşturmak adına akademisyenler, kütüphane görevlileri ve üniversite yöneticileri tarafından binlerce çalışma yapılmıştır. Bu çalışmaların sayısı, çevrim içi kaynaklar ve dijital alanlar aracılığıyla artırılmıştır.

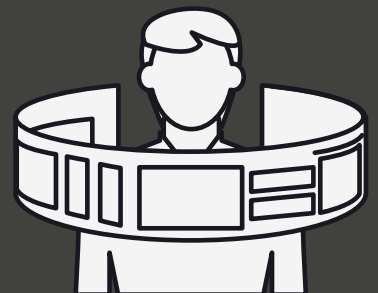
Çevrim içi akademik kaynakların ulaşılabilirliği ve etkili çevrim içi iletişim kurabilme konuları, Covid-19 küresel salgını sırasında çokça gündeme gelmiştir. Ancak eğitim kurumlarının bu kriz döneminde ayakta kalabilmesini sağlayan şeylerden biri, salgından önce var olan çok çeşitli akademik materyal ve dijital sınıf platformlarından faydalanılmasıydı. Başka bir şekilde ifade edecek olursak Covid-19 küresel salgını, bir yandan yükseköğretimin gelecekte nasıl bir noktaya evrileceğinin bir göstergesini sunarken diğer yandan, hâlihazırda var olan dijital kaynaklardan nasıl faydalanabileceğimizi de göstermiştir.

Artık sınıftaki başlıca görevlerimizden biri, öğrencileri eğitim hayatları boyunca onlara kolaylık sağlayacak çevrim içi kaynaklara yönlendirmektir. Fakat bunu başarabilmemiz için bu kaynaklar hakkında önce kendimizi ve çevremizdekileri eğitmemiz gerekmektedir.

Özetleyecek olursak, Zuckerberg'in gelecek yıllarda "dokunsal" metaverse vizyonunu gerçekleştirip gerçekleştirilemeyeceğinden bağımsız olarak günümüz itibarıyla bakıldığında, Stephenson'ın dijital haz diyarının ve bilgisayarlaştırılmış ticaretin (ya da en azından bunların daha ilkel olan, açık kaynaklı ve baskıcı olmayan türlerinin) gerçekleştiğini söylemek yanlış olmayacaktır.

Kaynaklara erişmek için tıklayınız.

GİRİŞİMCİLİK VE İNOVASYON

Çok Eski Ama Çok Yeni Bir Reklam Türü: Lentiküler Reklam

Dr. Öğr. Üyesi Eda MEZDA
Reklamcılık Bölümü

Metropolün yüksek tempo koşturmacası içinde yanlarından hızla geçtiğimiz reklamlara ne kadar süreyle bakıyoruz? İki saniye mi? Belki bazen daha kısa... Çoğu zaman bakıyor ama görmüyor bile olabiliriz. "Peki, biz hızla yürürken yanımızdan flu formatta akıp geçen bir reklam tabelasına tekrar dönüp bakmamız için ne gerekirdi?" Yıllardır var güçleriyle bu sorunun cevabını arayan reklam araştırmacıları, ajanslar ve reklam verenler aslında yanı başlarında duran altın bir fırsatı atlıyor gibi görünüyorlar: Lentiküler reklam.

Gutenberg'in 15. yüzyılda gerçekleştirdiği ve iletişim tarihindeki en büyük gelişme kabul edilen matbaanın bulunuşundan bu yana, baskı teknolojilerinin baş döndüren gelişimine 1960'larda bir yenisi daha eklendi. Bir fotoğraf kadrajının, birbirine yakın sayılabilecek birden fazla açıdan çekilmesi ile optik bir yanılsama oluşturma ve bu yolla üç boyutlu görüntü elde etmenin yanında; iki boyutlu görüntüde de anlık olarak istenilen değişikliği yapmayı sağlayan baskı teknolojisi, "lentiküler (lenticular) reklam" adı verilen yeni bir reklam türünün de önünü açmış oluyordu. Aslında teknolojik altyapısı bahsedildiği kadar karmaşık olmayan bu reklam türünü başka bir yolla tanımlamak istersek, bunu sağa sola oynatıldığında üzerindeki çizgi film karakteri hareket eden oyuncak tasolara benzetebiliriz. Bu mantıkla düşünüldüğünde, yanından geçilen bir reklam tabelasındaki görselin, siz yürüyerek bakış açınızı değiştirdikçe hareket ettiği daha rahat anlaşılacaktır.

Türkiye'de 1980'li yıllarda sakız kutularına kadar girmiş olan bu teknolojinin, müşterilerin çekilmesi gitgide zorlaşan dikkatlerini hızlı bir şekilde yakalayabileceği ön görüldüğünde bugün neden hâlâ beklenen ilgiyi görmediği oldukça düşündürücü. Tam da bu nedenle son on yıldır diğer ülkelerde hızla yayılan ve oldukça ilgi gören bu reklam türünün, Türkiye'de de önde gelen markaların reklamlarında yakın zamanda kullanılması kaçınılmaz gibi görünüyor.

Yanından geçerken ilk bakışta gördüğünüz güzel bir kadın fotoğrafı, siz iki adım ilerleyince korkunç bir zombiye dönüşürse oraya dönüp tekrar bakmanız aslında işten bile değildir; hatta sonuç, refleksle atılmış mükerrer bir bakış olacaktır. Bu da reklamcılarının tüketici beyninde bir türlü bulamadıkları düğmeye basmalarını sağlamıyor mu aslında?

SIYASİ- GÜNDEM

YENİ BİR İKTİDAR MÜCADELESİ ALANI: METAVERSE

Dr. Öğr. Üyesi Fırat DEMİRKOL

Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü

Günümüz dünyasının temel aktivite alanı olarak sanal dünya ön plana çıkmaktadır. İlk olarak internet kullanımının yaygınlaşması ile başlayan bu süreç, devamında sosyal medya ve son olarak sanal para piyasaları ile ön plana çıkmaya başlamıştır. Değişen siyaset yapma yöntemleri ile birlikte sanal âlem olarak adlandırılan dijital ortamlar; ticari ve sosyal yaşam alanında olduğu gibi siyasal faaliyetleri de doğrudan etkiler hâle gelmiştir. Sosyal medyadaki trend topiclerin ülke gündemini belirler hâle gelmesi ile birlikte sanal âlem, toplumdaki en etkili baskı gruplarından birine dönüşmektedir. Klasik anlamda siyasal örgütlenme yöntemlerinin çok dışında hareket eden ve öngörülmesi oldukça güç bir alan olan dijital dünya faaliyetleri, metaverse ile farklı bir boyut kazanmaya başlamış ve sanal mekânsallaşma sürecine geçmiştir. İlerleyen yıllarda yeni kurulan bu dijital evrende siyasal toplanmalar, mitingler ve diğer toplu faaliyetlere rastlanması oldukça olası gözükmeyle birlikte kontrolü ve denetimi oldukça zor bir alan olması nedeniyle yeni bir toplumsal rekabet alanı olarak ortaya çıkacaktır. Özellikle Z kuşağı olarak adlandırılan ve dijital dünya ile oldukça küçük yaşlarda tanışan genç nesil, yukarıda sözü edilen yeni yol ve yöntemleri oldukça fazla benimsemekte ve bu değişimlere adapte olamayan kişi ya da kurumları oyunun dışında bırakma eğilimi göstermektedir.

Dijitalleşme faaliyetlerini hızlandıran ve alışlagelmiş klasik bürokratik yöntemleri değiştirmeye çalışan devletler, yakın gelecekte oy kullanma ve siyasal katılım faaliyetleri dâhil olmak üzere konuların müzakere edilmesi gibi faaliyetler noktasında da dijitalleşmeye gitmek zorunda kalacaktır. Her ne kadar güvenlik öncelikli bazı kaygılar nedeniyle oy kullanma ve siyasal katılım faaliyetlerinin dijital ortama geçmesi konusunda sakıncalar ortaya konuluyor olsa dâhi bu geçişin kaçınılmaz olduğu düşünülmektedir. Gelecek süreçler; değişen muhalefet ve siyasal ifade yöntemleri ile gündem artık metaverse dünyadaki dijital protestolar, dijital işgaller ve sanal itaatsizlik süreçlerini ön plana çıkaracak gibi durmaktadır. Bu durum özellikle devlet ve yöneticiler açısından öngörülmesi ve yönetilmesi zor alanlar ortaya çıkaracaktır.

OYUN ENDÜSTRİSİ VE SİYASET BİLİMİ EĞİTİMİ

Arş. Gör. Onur KAYA

Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü

Oyun teknolojisinin ilerlemesiyle birlikte insanların genel olarak sıkıcı bulabildikleri Uluslararası İlişkiler, Kamu Yönetimi ya da Siyasi Tarih gibi alanlarda kapsamlı bir şekilde geliştirilen oyunların, söz konusu alanları bazı kişiler için daha ilgi çekici hâle getirmeyi başardığını söylemek mümkündür. Çeşitli ideolojilerin, diplomatik ilişkilerin, yönetim şekillerinin ya da tarihsel olayların ekonomik, sosyal, siyasi ya da askerî açıdan değerlendirilerek bir oyunun konusu olması, insanları bu konularda daha fazla araştırma yapmaya itmektedir.

Bu tür oyunlar arasında yer alan Democracy serisi oyun teknolojisinin öğreticiliğine ilişkin iyi bir örnek olabilir. Oyunda seçimi yeni kazanmış bir lider olarak suç, işsizlik, borç, terörizm, iklim değişikliği ya da sağlık gibi birçok alanda alınacak kararlar üzerinden tur tabanlı olarak bir ülke yönetilmektedir. Yani uygulanmak istenen bir politikaya karar verilip harekete geçilmekte ve sonraki turda -diğer bir ifadeyle birkaç ay sonra- bu kararın etkilerini ekran üzerinde görme imkânı bulunmaktadır. Bu politikaları izlerken de oynamak için seçilen ülkenin içerisindeki özgün grupların bağlılıklarını, arzularını ve gelir düzeylerini göz önünde tutmak gerektiği fark edilmektedir. Bir ülkenin mevcut sosyal, siyasi ya da ekonomik özelliklerinin göz önünde bulundurulması simülasyonun hazırlanması, oyuncuyu seçtiği ülkenin sosyal, siyasi ve ekonomik yapısı, toplumsal düzeni ya da seçim sistemi üzerinde bilgi edinmeye teşvik etmektedir.

“Paradox Interactive” tarafından üretilen oyunlar da bu kapsamdaki oyunlara eklenebilir. 1066-1452 yılları arasını temel alan Crusader Kings oyunundan İkinci Dünya Savaşı'nı temel alan Hearts of Iron oyununa kadar birden fazla oyun geliştiren şirket; oyunculara bir ülke seçerek gerçekleşmiş tarihi senaryolar üzerinden oyun oynama imkânı sunmaktadır. Harita üzerinde oynanan oyunlarda seçilen ülkenin iç ve dış politikalarını, savaşlarını ya da karakterini yöneterek tarihsel akışı değiştirmek ve oynanan senaryoyu kazanmak mümkündür. Bütün bu sistemin ise ilgili dönemin koşullarındaki gerçekler üzerine kurulmuş olması oyunu daha cazip kılmaktadır. Örneğin Hearts of Iron oyunu içerisinde bir ülkeyi seçerek Sovyetlerin, Müttefiklerin ya da Mihver devletlerin yanında savaşa katılmak mümkündür.

Genel olarak bakıldığında, gelişen teknolojiye bağlı olarak her yeni versiyonuyla geliştirilen ve derinleştirilen bu oyunlar, insanların sözü edilen alanlara yönelik ilgisini artırmaktadır. Yakın dönemde teknolojik gündemin temel malzemesi hâline gelen “Metaverse” üzerinden de bu durumun gelişeceği konusunda tahmin yürütülebilir. Örneğin, teknolojik gelişmelere bağlı olarak uzun vadede, şirketler tarafından yukarıda bahsi geçen tarihi senaryolar, sanal gerçeklik üzerinden daha gerçekçi bir şekilde yansıtılabilir ya da bu alanda oluşturulacak bir oyun ile insanlar sanal devletler yönetebilir hâle gelebilir. Özellikle ülkelerin dâhi adım attığı bu alanda, böylesi gelişmelerin gerçekleşmesinin olası olduğunu belirtmek mümkündür. Nitekim Karayip Adaları'nda bulunan ülkelerden Barbados, Metaverse'te büyükelçilik açmak için Decentraland ile anlaşmış ve bu kapsamda Metaverse'te oluşturulacak olan elçiliğin önemli bir diplomatik fırsat olduğunu ve çeşitli projeler ve hizmetler sunacağını belirtmiştir. Özetle Siyaset Bilimi, Uluslararası İlişkiler, Kamu Yönetimi veya Siyasi Tarih gibi disiplinlere olan ilgi, oyun geliştirme teknolojileri ile birlikte artış göstermiş ve insanlar bu alanları daha ilginç bulmaya başlamıştır. Metaverse'teki gelişmelere bağlı olarak da bu ilginin daha çok artacağı öngörülmektedir.

Sağlık- Psikoloji

Teknolojik İlerleme Çağında Uzaktan Danışmanlık ve Etik

Dr. Öğr. Üyesi Aman S. ELEMO
Psikoloji Bölümü

Bireylerin çeşitli teknolojik imkânları kullanarak internet üzerinden sosyalleştikleri, öğrendikleri, çalıştıkları ve çeşitli işlere giriştikleri günümüz dünyasında dijital teknolojilerin ortaya çıkışı, insan hayatının neredeyse her yönünü etkilemektedir. Teknolojilerin günlük dijital kullanımı ilerlemeye devam ederken bir zamanlar yüz yüze terapiye alternatif olarak adlandırılan e-terapi, özellikle Covid-19 küresel salgın dönemine damgasını vurmaktadır. İnternet aracılığıyla verilen bu psikolojik yardım; "siber terapi", "e-sağlık", "e-müdahale", "çevrim içi terapi" olarak farklı şekillerde adlandırılmıştır (Barak, Klein ve Proudfoot, 2009) fakat temelde uzaktan psikolojik danışmadır (ACA, 2014). Çevrim içi danışmanlık hizmetlerini kullanma konusundaki hızla artış gösteren eğilimlere rağmen çevrim içi danışmanlığın etik açıdan nasıl uygulanması gerektiğine dair endişeler de söz konusudur.

Uzaktan danışmanlığı kullanma eğiliminin artması uygunluğuna (Schuster, Pokorny, Berger, Topoco ve Laireiter, 2018), azaltılmış damgalanma risklerine (Greidanus, 2010; Maples & Han, 2008) ve yetersiz hizmet alan nüfusa ulaşma kolaylığına (Kleiboer ve diğerleri, 2015) bağlanabilir. Uzaktan danışmanlık, özellikle Covid-19 salgını sırasında ruh sağlığı pratisyenlerinin eve bağlı bireylere olan ulaşımını kolaylaştırmıştır. Ancak çevrim içi psikolojik yardım hizmetlerinin yaygınlaşmasıyla birlikte bu hizmetlerin etik olarak nasıl uygulandığına dikkat edilmesi; zararları azaltmak ve etkinliği artırmak için önem arz etmektedir. Bu bağlamda The National Board for Certified Counselors (NBCC, 2016), American Psychological Association (APA, 2017) ve American Counseling Association (ACA, 2014) ihtiyaç duyulan etik kodları ve standartları belirlemiştir.

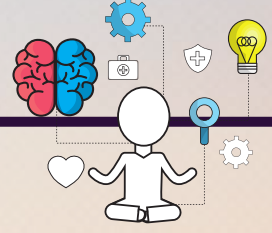

Ruh sağlığı profesyonelinin kişisel, mesleki ve etik yeterliliklere sahip olması beklenmektedir (ACA, 2014; Knapp & Vande Creek, 2006). Eylemlerin yokluğunda sadece bilgi veya beceriye sahip olmak, birinin yetkin sayılması için yetersiz olduğundan ruh sağlığı profesyonellerinin, yarar ve zarar vermeme ahlaki ilkelerine dayalı olarak yeterliliklerini geliştirmek için sürekli çaba göstermeleri gerekmektedir (APA, 2017; Knapp & Vande Creek, (2006). Terapiye başlama süreçleri hakkında danışana bilgi vererek çevrim içi danışmanların bilinçli karar vermelerine olanak sağlanması, hem çevrim içi hem de yüz yüze terapilerde eşit derecede önemlidir. Bu nedenle müşterilerin hizmetin uygunluğu, olası riskleri ve/veya faydaları ve yardım almanın alternatif yolları hakkında bilgilendirilmesi önemlidir (ACA, 2014). Bağlantı kaybı olması durumunda (NBCC, 2016) ve uygunluk koşullarının sınırları hakkında net bir şekilde bilgi veren bir eylem planı olmalıdır (Örn: kendine zarar verme) ve bilgilendirilmiş onam almak etik terapi uygulamaları için oldukça önemlidir.

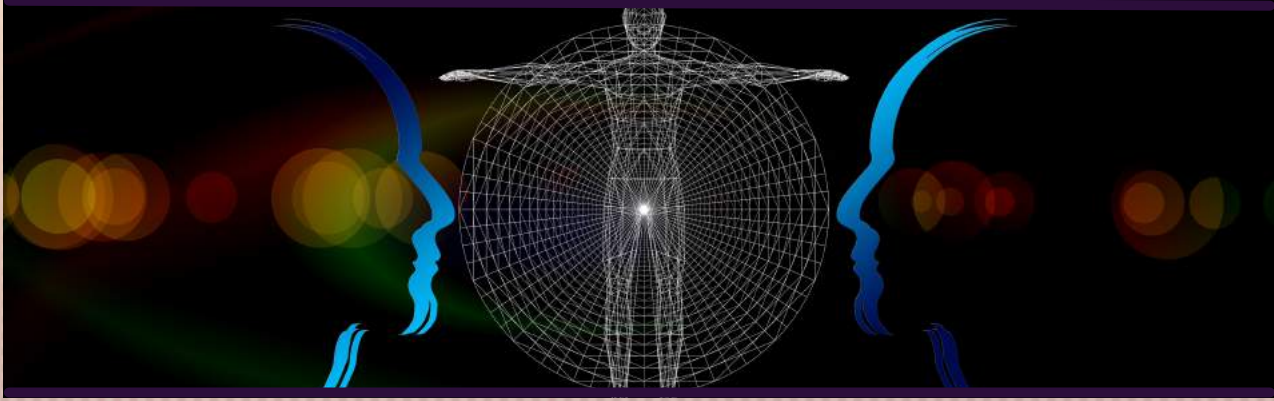
Kaynaklara erişmek için lütfen [tıklayınız](#).

Psikoloji ya da Davranışsal Teknoloji

Dr. Öğr. Üyesi Mehran ROSTAMZADEH
Psikoloji Bölümü

İnsanların teknolojiyi ilerletme çabaları birçok felakete yol açmıştır. Tüketim ve israf, teknolojik gelişmelerin de yardımıyla çevre kirliliğine neden olmuş ve dünyayı yok olma tehlikesiyle karşı karşıya bırakmıştır. Teknoloji bazı toplumsal sorunlara yol açsa da insan gücü ve başarısının hâlâ tek temelidir. Darlington, dünyadaki insan gücünü artıran şeyin, gelecek nesillerin mutluluğunu da azalttığını belirtmiştir. Başka bir deyişle insan ilerlemesi, insan ideallerini ve ideal bir toplum inşa etme konusundaki güzel hayallerini yok etme pahasına gelmiştir. Dolayısıyla geçmişin hatalarını, insanın yanlış davranışlarını değiştirerek telafi etmesinden başka çare yoktur; aksi takdirde önceki çağlarda olduğu gibi tüm insani kazanımlar ve medeniyetler kaybolacaktır. Gelişen teknolojiye yol açan matematik, fizik ve biyoloji bilimleri bu sorunları çözemez. Çünkü sorunlar insan davranışında yatmaktadır; bu nedenle çözümler, Amerikalı psikolog Skinner'ın da dediği gibi psikolojide veya davranış biliminde davranış mühendisliği veya davranış teknolojisinde aranmalıdır.

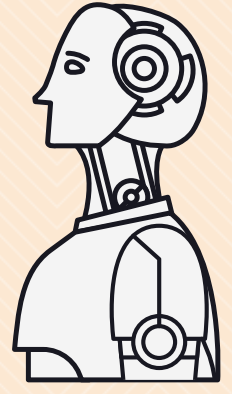
Skinner, Özgürlük ve Onurun Ötesinde adlı kitabında psikolojinin fizik, matematik ve biyolojinin kesinliğine ulaşması gerektiğini savunmuştur. Bu amaca ulaşmak için psikologlar insanı bir makine olarak izlemeli ve insan davranışını makine işlevleri olarak gözlemlemelidir. Bu davranışları tetikleyen etkenleri ve onları değiştirecek tekniklerle donanmış olması gerektiğini, bu bilgiyi ve onu yöneten nesnel ilkeleri, bir ortamda yaşamaya değer bir insan yetiştirebilecek veya üretebilecek ölçüde elde ettiğini iddia etmiştir. Skinner, ideal toplum ya da ütopya psikolojinin bu yeni dalına "davranışsal teknoloji" adını vermiş ve kitabında ilkelerini özetlemiştir.

Bu nedenle insanın, teknolojik ilerlemelerin neden olduğu acılardan kurtulması için geleneksel psikoloji etkin bir şekilde duruma müdahale edememektedir. Psikologlar, insanı akıllı bir cihaz ve davranışını da onun yan ürünü olarak tanıyan mühendisler veya davranışsal teknoloji uzmanları olarak çalışıyor olmalıdır. Davranışların altında yatan uyaranlar ve bu davranışlar uyandırılmak zorundadır; ayrıca son uzun değişiklikler veya pekiştirme programını yapan pekiştirmeler de belirlenmelidir.

Sonuç olarak teknolojiyi ve teknolojinin başarılarını küçümsemek yerine, teknolojiye hayran olmak için ileriye doğru bir adım daha atmaya ve bundan böyle ilerleyen teknolojinin olumsuz sonuçlarını azaltmak için insan davranışını değiştirme bilimi olarak psikoloji yerine davranışsal teknolojiyi yerleştirmeyi ve uygulamayı öneriyorum.

Merhaba, Ben Yapay Zekâ Arkadaşın!

Arş. Gör. Aysun KÖRLÜ TOPAN
Sosyoloji Bölümü

Yapay zekâ örneğinde olduğu gibi her yeni teknolojik gelişme, şaşkırtmanın yanında korkuyu da beraberinde getirmektedir. Tarihte her yeni teknoloji için bu böyle olmuştur. Yeni olanın karşısında korkalım ya da onu heyecanla kucaklayalım, fark etmez; yapay zekâ gündelik hayatımızda gün geçtikçe daha etkili olmaktadır ve olacaktır. Artık yapay zekâ cep telefonlarımıza, bilgisayarlarımıza ulaşmış, farklı ihtiyaçlara uygun birer hizmet sağlayıcısı hâline gelmiştir.

Yapay zekânın en faydalı olduğu alanlardan birisi sağlık alanıdır. Görüntülü tanı sistemleri, genetik araştırmalar, hastalıkların önlenmesi, kanser araştırmaları gibi birçok konuda bu teknolojinin avantajlarından faydalanılmaktadır. Tıbbi laboratuvarların dışında özellikle ruh sağlığının korunmasında da yapay zekâ teknolojisi erişilebilir araçlar sunmaktadır. Bunun bir örneği olan sohbet robotları, kullanıcılarının ruhsal durumunu ölçmede, teşhis etmede ve anksiyete bozukluğunun önlemede önemli araçlar hâline gelmektedir. Sohbet robotlarının amacı, verilen bir görevi yerine getirmekten ziyade kullanıcı ile yazılı ya da sözlü iletişime girebilmek ve onunla bir nevi duygusal bir bağ kurabilmiş sanal bir arkadaş olmaktır. Bu yöndeki geliştirmeler 1966 yılında ELIZA ile başlamış, Parry, Alice, Xiaolce, Replika gibi uygulamalarla devam etmiştir. Doğal dil işleme ve makine öğrenmesindeki ilerlemelerle sohbet robotları gün geçtikçe gelişmektedir. Kullanıcısının ruh sağlığını iyileştirme hedefinde olan sohbet robotlarının en popüler örneklerinden bir tanesi Woebot'tur. Stanford Üniversitesindeki araştırmacılar tarafından 2017 yılında tasarlanan Woebot bilişsel davranışçı terapi (BDT) temelli bir konuşma aracıdır. Özellikle depresyon tedavisinde sıklıkla kullanılan Woebot, gerçek bir terapist gibi kullanıcısının sorularına cevap vermektedir. Bunun yanı sıra anında yanıt vererek zaman ve mekân yönünden insan terapistlere göre daha esnek davranabilmektedir. Sohbet robotlarının özellikle küresel salgın sürecinde yaşanan depresyon, anksiyete bozuklukları ve yalnızlık gibi yükselen sorunlara alternatif çözümler sunduğunu söylemek mümkündür. Bu uygulamaların erişilebilir olması ve kullanıcılarına anında olumlu geri bildirimler vermesi kullanıcılar için önemli noktalar.

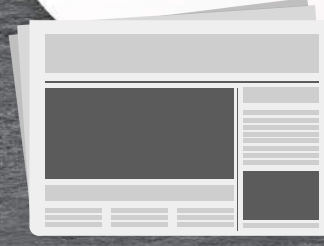

Yapay zekâ arkadaşlar olarak nitelendirebileceğimiz bu uygulamalar bir gün Her filmdeki yapay zekâ Samantha'nın seviyesine ulaşır mı bilinmez. Ancak sohbet robotlarının psikolojik ve sosyal destek için umut vadettiğini ve daha da gelişeceğini söylemek mümkündür. Woebot'tan farklı olarak Replika gibi popüler sohbet robotları psikolojik destek odaklı olmasalar da sadece konuşulacak birer arkadaş olarak bile ilgi görmektedirler. İnsan, hayatında psikolojik ve sosyal desteğe ihtiyaç duyduğu sürece bu uygulamaların daha da popülerleşmemesi için hiçbir neden yoktur. Sohbet robotları gelişimini büyük veriye borçludur ve insanla etkileşime girdikçe insan gibi olmayı öğrenmektedir. Peki, bu onların bizi gerçekten anlayabileceği anlamına gelir mi? Bu soru, yakın gelecekte üzerinde sıkça tartışılacak bir soruya benzemektedir.

Kaynaklara erişmek için lütfen [tıklayınız](#).

SOSYO- GÜNDEM

Azalt, Yeniden Kullan, Geri Dönüştür !

Arş. Gör. Tuğçe Gül BABACAN
İngiliz Dili ve Edebiyatı
Bölümü

Günümüzde yaygın olarak karşılaşılan problemlerden biri atık yönetimidir. Bilinçsizce çöpe atılan pek çok materyal aslında geri dönüştürülebilir malzemeden yapılmaktadır. Çoğunlukla ürünlerin ham maddeleri göz ardı edilmekte; atık konumuna düşen ya da kullanılmayan pek çok ürün ayrıştırılmadan çöpe atılmaktadır.

Geri dönüştürülen her bir malzeme ham madde olarak geri kazandırılabilir ve böylece orijinal ham maddeye olan ihtiyaç da aynı oranda azalmaktadır. Tekrar kullanılabilir ham madde edinimi ise enerji tasarrufu sağlamaktadır. İnsan nüfusunun artışı ile birlikte ortaya çıkan aşırı tüketimin doğal dengeyi bozması önlenemekte, ağaçların kesilmesi yüksek oranda azalmakta ve çevre-hava-su kirliliği kontrol altına alınmaktadır.

Ülkemizde ambalaj atıklarını geri dönüştürmek için pek çok adım atılmıştır ve bu adımların en önemlilerinden biri "Sıfır Atık Projesi"dir. Bu proje ile atık birikimini en aza indirmek hedeflenmiştir. Kamusal alanlarda gördüğümüz atık ayrıştırma kutuları ve plastik poşetlere gelen ödemeler ile bu hedefe yönelik çalışmalar devam etmektedir. Ancak bireysel olarak geri dönüşüme katkıda bulunmak için biz insanlara çok büyük bir pay düşmektedir. Bireysel olarak yapılacak her türlü adım çevremiz için çok önemli bir rol oynamaktadır.

Geri dönüştürülebilir maddeler nelerdir?

Cam, kağıt, plastik, alüminyum, metal, pil, beton, organik atıklar, elektronik atıklar, demir, tekstil, ahşap ve solvent bazlı atıklar geri dönüştürülebilir maddelerdir.

Geri dönüşüme nasıl katkıda bulunulabilir?

Geri dönüşüm atıklarını atabileceğimiz kutuları bulmak artık çok daha kolaydır. Ortak yaşam alanlarında, sokaklarda, marketlerde ve hemen hemen her kalabalık noktada geri dönüşüm kutusu bulunabilir. Ev içinde geri dönüşüm yapmaya yönelmek, bu işe başlamak için en iyi adım olacaktır. Atılan atıkları, gıda atıklarını ve ambalaj atıklarını ayrı ayrı kutulara atmakla birlikte bireysel olarak geri dönüşüme katkıda bulunulabilir. Geri dönüştürülebilir atık kutusunun dönüşemeyen atıklara kıyasla daha hızlı dolması çok yüksek bir ihtimaldir.

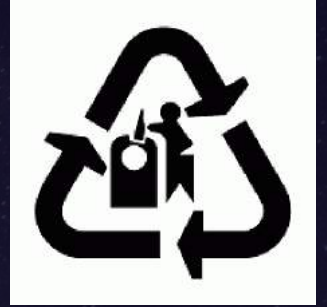
Ev içinde geri dönüşümü günlük bir rutin hâline getirmek oldukça etkili bir alışkanlık olacaktır. Yapılması gereken tek şey, bu ayrıştırılan atıkların doğru yere götürülmesi olacaktır. Bundan sonraki adım ise etraftaki kişileri bu konuda bilinçlendirmek olmalıdır. Bir kişiyi bile etkilemek ve geri dönüşüm konusunda teşvik etmek doğamız için büyük bir kazanım olacaktır. Her bir kişi çevresindeki bir kişiyi bile etkilerse sayıların binlerden milyona ulaşması gayet mümkün görünmektedir.

Geri Dönüşüm Sembolleri ve Anlamları

Elektronik Geri Dönüşüm İşareti: Elektronik ürünlerin çöpe atılmaması gerektiğini ve bu ürünlerin geri dönüştürülmesi gerektiğini ifade etmektedir.

Cam Geri Dönüşüm İşareti: Cam ürünlerinin büyük bir çoğunluğu geri dönüştürülebilmektedir. Bu işaret cam bir malzemeyi, şişeyi ya da kavanozu geri dönüştürebileceğinizi göstermektedir. Dikkat edilmesi gereken bir husus ise cam ürünün plastik ya da metal kapaklarının ayrılıp farklı dönüşüm metoduna yönlendirilmesi gerektiğidir.

Plastik Geri Dönüşüm İşaretleri: Farklı rakamlar, farklı plastik türlerini ifade etmektedir. Her plastik madde geri dönüştürülemez ve tekrar kullanılamamaktadır. Örneğin 1 numaralı kategori, plastik su şişesi gibi bakteri üretimi yüksek olan plastikleri işaret etmektedir. Geri dönüştürülebilir ancak tekrar kullanılamaz. Eğer 7 ve farklı rakamlar varsa ürünün plastikten değil, başka bir maddeden yapıldığı anlaşılmaktadır. 20 (21,22...39) rakamı ile o ürünün kağıt veya kartondan yapıldığı kastedilmektedir. Ürünün üzerinde eğer 40 (40,41...49) yazıyorsa bu onun metal olduğu anlamına gelmektedir. 70 (71,72...79) ise ürünün cam malzemeden yapıldığını ifade etmektedir.

Yeşil Nokta: Yeşil nokta, geri dönüşüm işaretine benzediği için çoğunlukla onunla karıştırılır; ancak geri dönüşüm işareti değildir. Yeşil nokta uluslararası bir işarettir. Bu logo, ambalajlarının geri dönüşümü konusunda firmanın yasal olarak sorumluluk taşıdığını göstermektedir.

Kaynaklara erişmek için tıklayınız.

Dünya'nın En Kuzey Şehri Longyearbyen Yok Oluyor

Arş. Gör. Burçin ÇAKIR
Ekonomi ve Finans Bölümü

İklim değişikliği bilim insanları tarafından tarihin en büyük sorunu olarak gösterilmiştir. İklimde meydana gelen değişikliklerin nedenlerini ise doğal ve doğal olmayan etkiler olarak iki grupta incelemek mümkündür. Dünyanın yörünge hareketi, güneş ışınlarının yaymış olduğu radyoaktif ışınlar, volkanik olaylar doğal nedenler arasında yer alırken ormanların tahribatı, araba, uçak, tren gibi taşıtlardan yayılan zararlı gazların iklim üzerindeki etkileri doğal olmayan nedenlere örnek olarak gösterilebilir. Tüm bu etkiler dünyamızın giderek ısınmasına yol açmaktadır. Öyle ama bu sıcaklık nasıl oluşuyor dediğinizi duyar gibiyim. Bir örnekle açıklayayım: Kışın soğuk bir günde ısınmak için üzerinize bir battaniye aldığınızı ancak hâlâ ısınmadığınız için üst üste birçok battaniyenin üzerinizde olduğunu düşünelim. Bir noktadan sonra artık odanın sıcaklığı kaç olursa olsun ısındığınızı fark edeceksiniz. Ancak sizin ısınmanızı sağlayan şey battaniye değildir.

Battaniye vücut sıcaklığınız ile odanın soğukluğu arasında bir kalkan görevi görerek vücut sıcaklığınızın oda sıcaklığına karışmasını engellemekte ve ısıyı hapsederek ısınmanızı sağlamaktadır. Bahsetmiş olduğumuz atmosfere karışan zararlı gazlar da tıpkı bir battaniye gibi dünyamızın üzerinde yer alarak yeryüzü ve gezegenimiz arasında sıkışır ve gezegenimizin durmaksızın ısınmasına neden olur. Son zamanlarda, bir gün aşırı yağışlı iken ertesi gün aşırı sıcak olduğunu düşündüğümüz hava durumundaki bu ani değişikliklerin sebebi aslında zararlı gazların doğaya salınımı ve atmosfer üzerinde battaniye işlevi görerek gezegenimizi gün geçtikçe daha da ısıtmasıdır.

Dünyanın en kuzeyinde, 2300 kişinin yaşadığı yerleşim birimi Longyearbyen ise iklim değişikliğinin kanlı canlı örneği olarak karşımızda durmaktadır. Longyearbyen'de meydana gelen rekor sıcaklık artışları üzerine araştırmalarını başlatan Norveç İklim Araştırmaları Merkezi, sıcaklıkların 70'li yılların başından bu yana yedi derece artış gösterdiğini ve sera gazı emisyonlarının artmaya başlaması ile sıcaklığın giderek artacağına dikkat çekmiştir. Bu sonuç yerel halk için büyük tehlike yaratmaktadır. Çünkü buzulların erimesi daha fazla çığ ve daha fazla toprak kaymasına neden olarak yıkımlara yol açabilmektedir.

Longyearbyen'de meydana gelen sıcaklıkların buzulları eritmesi sadece o bölgede yaşayan halkı etkilemekle kalmamaktadır. Eriyen buzullar, deniz seviyesinin artmasına neden olurken kuş ve balık yaşamı için önemli olan besin zincirinin temelini oluşturan mercanların da tükenmesine yol açmaktadır. Mercanların yok olması ise balıkların da yok olması demektir. Dolayısıyla mesele sadece sıcaklık artışı değildir. Tam da bu sebeple artık bakış açımızı değiştirmeliyiz. Tüketim alışkanlıklarımıza çevreyi, doğayı önemseyen ürünleri dâhil etmeli, ekonomi planlamasını çevreyi odak noktasına alarak gerçekleştirmeliyiz. NORCE ve Bjerknes Center'da araştırmacı Stephanie Mayer'ın da söylediği gibi "(...) daha az sera gazı emisyonu olan bir ekonomiye geçiş yapmayı başarırız ve tüm ülkeler sonunda Paris Anlaşması'nı izleyebiliriz, bu dramatik sonuçların azaltılabileceğini unutmamalıyız." Aslında hâlâ bir umut vardır; elbette herkes elini taşın altına koyarsa...

Metaverse'ün Dezavantajları

Rim KUDSi
İngiliz Dili ve Edebiyatı
Bölümü 3. Sınıf Öğrencisi

Metaverse, arkadaşlarınızla sanal avatarlar şeklinde canlı toplantılar yapmanızı sağlayan üç boyutlu sanal dünyadır. "İnsanlar bu sanal dünyaya avatar formunda bağlanabilirler; bilgi aramak, iletişim kurmak, alışverişe gitmek ve çalışmak gibi gerçek dünyada yaptıkları her şeyi yapabilirler. Bütün bunları yaparken gerçeklikten uzaklaşıp sanal bir evrende yaşamaktadırlar. Metaverse'teki bir insan avatarı, istediği her şey olabilir ve her şeye sahip olabilir. Bu sanal dünyadaki ölüm, gerçek dünyada ölmek anlamına gelmemektedir." (CEO Tim Sweeney on Microsoft, Satya Nadella).

Tartışmaya bazı kötü haberlerle başlayalım. DSÖ bile bilgisayar oyunlarına bağımlılığı bir hastalık olarak kabul ediyor. Pek çok kişi Virtual Reality'i (VR) destekliyor ancak gerçekçi olalım ve bunun ne gibi zararları olabileceğine bir bakalım...

- Gerçek hayatın ve gerçek amaçların unutulması: Sosyal medyada ve gerçekçi olmayan alanlarda daha fazla zaman geçirmek, öncelikle (gerçek hayatta) iletişimsizliğe ve sonrasında izole olma nedeniyle yanlış anlamalara yol açacaktır.
- Fiziksel hasar: Kişi sanal dünyada zamanın nasıl geçtiğini anlamayabilir ve günlerini hareket etmeden ve herhangi bir fiziksel egzersiz yapmadan geçirebilir. Bu da kas atrofisine yol açacaktır.
- Dengesiz zihinsel davranışlar: Nerede olduğunu anlamamak (oyun oynarken karşıdan karşıya geçmek gibi), sanal suratlara alışmak ve bu nedenle gerçek benliğinden nefret etmeye başlamak; ayrıca gerçek şeylerin nasıl görüldüğünü unutmak, doğayı ve doğanın iyileştirici tarafını unutmak.

- Görme sorunları yaşamak: "Modern oyunlar öyle bir daldırma seviyesine ulaştı ki sanal gerçeklik gözlüğü veya kask ile oynarken kalp krizi geçirebilirsiniz. Her şey ne kadar da gerçekçi. Bu nedenle kalp ve akıl hastalığı olanlara bu tür oyunları oynamalarını bile tavsiye etmem ve evet, meta evrenler için tüm teknolojik gelişmelerin motoru bilgisayar oyunları endüstrisidir. Oyunlar bizde duygular uyandıracak ve dopamin dalgalanmasına neden olacak şekilde yaratılıyor, böylece onları daha fazla oynamak istiyoruz." (Roman Dushkin). Bu sözlerden şu çıkarım yapılabilir: İnsan âdeta daha sonra tedavi etmek istemeyeceği bir hastalık yaratmaktadır.

Sosyalleşme Zamanı

Arş. Gör. Zeynep ÖZCAN
Reklamcılık Bölümü

Bu ayki bültenimizde Google Arts&Culture'da yer alan müzelerden Atina'daki Akropolis Müzesi'ni, St. Petersburg'daki Ermitaj Müzesi'ni ve Londra'daki Tate Modern'i ele aldık. Diğer müzelere erişmek için lütfen tıklayınız.

Akropolis Müzesi – Atina, Yunanistan

Antik kentin en önemli kutsal alanı hükmündeki Atina Akropolis'inden 3 bini aşkın eseri bünyesinde barındıran bu müze, ziyaretçilerine dönemin gündelik yaşam kalıntılarını inceleme fırsatı sunuyor. 2009 yılından bu yana ziyaretçilerini ağırlayan müzede tarih öncesi çağlara ışık tutuluyor. Ayrıca ziyaretçiler, müzenin bulunduğu bina ve çevresiyle de eşsiz bir manzara seyretme imkânına sahip oluyorlar. Müzeyi sanal olarak deneyimlemek için lütfen tıklayınız.

Ermitaj Müzesi - Saint Petersburg, Rusya

Dünyanın en büyük müzelerinden biri olan Ermitaj Müzesi'nde Antik Çağ, Batı Avrupa, Orta Doğu, Rusya ve daha pek çok çağ, ülke ya da bölgeyi temsil eden sergiler yer alıyor. Kuruluşu 1764 yılına dayanan müze, beş binadan oluşuyor. Müzede 17 bin resim, 600 bin grafik eser, 12 binden fazla heykel, 300 bin zanaat eseri, 700 bin arkeolojik buluntu ve 1 milyon nümismatik bulgu bulunuyor. Ayrıca Leonardo da Vinci, Rafael, Ticiano, Rembrandt, Rubens, Matisse ve Picasso gibi pek çok ünlü sanatçının eserleri de burada sergileniyor. Müzeyi sanal olarak ziyaret etmek için lütfen [tıklayınız](#).

Tate Modern – Londra, İngiltere

Londra'da bulunan Tate Modern, dünyanın en büyük modern sanat müzelerinden biridir. Eski Bankside Elektrik Santrali'nde bulunan müzede 1900'lerden bugüne İngiliz sanatına, uluslararası ve modern sanata dair çeşitli eserler yer alıyor. Müzeyi sanal olarak incelemek için lütfen [tıklayınız](#).

Etkinlik İstanbul

SosyoCom ailesi olarak bu ayki sayımızda sizler için İstanbul'daki etkinliklerden Bulvar216 Street Fest'i, NASA Space Adventure Uzay Sergisi'ni ve Burası Sergisi'ni seçtik

Bulvar216 Street Fest

11-12-13 Şubat 2022 tarihlerinde Bulvar 216'da gerçekleşecek olan etkinlikte İstanbul'un çeşitli restoranları ve çeşitli şefleri tarafından hazırlanan yemekler ve kokteyllerin yanında gerçekleştirilecek çeşitli workshoplar da yer alacak. İçerisinde sokak lezzetlerinden fast food yiyeceklere, tatlılardan kahvelere kadar sınırsız yemek sunulacak olan bu etkinlikte, ayrıca her güne özel farklı müzikal konseptler de bulunacak. Etkinlik ile ilgili detaylı bilgi için lütfen tıklayınız.

NASA Space Adventure Uzay Sergisi

Dünyanın en büyük gezici uzay sergisi olan NASA Space Adventure Uzay Sergisi, 8 Aralık 2021'den itibaren ziyarete açıldı. Sergide uzaydan gelen özel parçalar, uzaydaki hayatı deneyimlemeyi sağlayan çeşitli uzay enstrümanları, gerçek aytaşı, uzay roketi kopyaları ve tam boyutlu uzay aracı modelleri gibi pek çok obje yer alıyor. Sergi ile ilgili detaylı bilgi için lütfen tıklayınız.

Burası Sergisi

İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık iş birliği ile hazırlanan sergide ziyaretçiler, kent ve ekoloji penceresinden İstanbul'a bakıyor. Adını Füsun Onur'un Burası adlı eserinden alan sergide Bedri Rahmi Eyüboğlu, Can Altay, Deniz Aktaş, Selma Gürbüz, Nermin Er gibi pek çok sanatçının eserleri yer alıyor. Sergi ile ilgili detaylı bilgi için lütfen tıklayınız.

Şubat ayında İstanbul'da gerçekleştirilecek etkinlikleri sizler için derledik.
<https://www.biletix.com/anasayfa/TURKIYE/tr>
ve <https://kultur.istanbul/> web adreslerinden etkinlik detaylarına erişebilirsiniz.

İstanbul'da Şubat...

Etkinlik Türü	Etkinlik Adı	Tarih	Yer
Atölye&Eğitim	Dünya Müzikleri Atölyesi (Avrupa – Afrika – Ortadoğu Müziği)	20.02.2022	Güzidem Köşkü
	MSA – Kış Kahvesi	11.02.2022	Mutfak Sanatları Akademisi
Konser	Yüzyüzeyken Konuşuruz	11.02.2022	Zorlu PSM
	Gökhan Türkmen – Sevgililer Günü Konseri	14.02.2022	Mall of İstanbul
Film Gösterimi	Akbank Kısa Film Kanalı	01.03.2021 30.04.2022	<u>Çevrim İçi</u>
	Karanlık Çağın Kapısı Kalehöyük	01.03.2021 30.04.2022	<u>Çevrim İçi</u>
Sergi	Fernando Botero	01.03.2021 30.04.2022	<u>Çevrim İçi</u>
	Geleceğin Renkleri	09.01.2022 05.02.2022	Müze Gazhane
Söyleşi	Felsefe Söyleşileri	01.03.2021 30.04.2022	<u>Çevrim İçi</u>
	Dijital Sanatta Şimdi	01.03.2021 30.04.2022	<u>Çevrim İçi</u>
Tiyatro	Dönüşüm	05.02.2022	Altkat Sanat
	Kürk Mantolu Madonna	05.02.2022	Kadıköy Halk Eğitim Merkezi
Diğer	Tolga Çevik - Tolgshow	01.02.2022	Zorlu PSM
	Kaan Sekban Saçmalar	06.02.2022	Caddebostan Kültür Merkezi

Sokak Lezzetleri Serisi

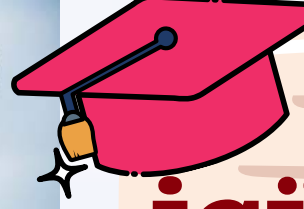
RENGÂRENK BİR ŞEKERLEME: OSMANLI MACUNU

Arş. Gör. Dilek EROL
Yeni Medya ve İletişim Bölümü

Osmanlı macunu, beş asır önce Yavuz Sultan Selim döneminde ortaya çıkmıştır. Osmanlı macunu rivayetlere göre, Yavuz Sultan Selim'in Manisa'da bulunduğu sıralarda hastalanan eşi Ayşe Hafsa Hatun'un tedavisi için dönemin ünlü hekimi Merkez Efendi tarafından hazırlanmıştır. Macunun içeriğinde 41 çeşit baharat ve bitki karışımı bulunur. Bu karışımlar su ve şekerle kaynatılarak macun hâline getirilir. Ayşe Hafsa Hatun işte bu macun vasıtasıyla şifa bulmuştur. Bu karışımın içinde karanfil, kakule, safran, karanfil, anason, karabiber, kimyon, zerde, sinameki, tarçın, keçiboynuzu gibi şifalı baharatlar yer alır. Macunun faydalı olduğunu gören Yavuz Sultan Selim, bu karışımın tüm halka dağıtılmasını ister. Mesir macunu da denilen bu karışımın parlak kağıtlara sarılarak her yıl Nevruz'da halka saçılması geleneği Manisa'da hâlâ sürdürülmektedir.

Osmanlı macunu devam eden süreçte özellikle Ramazan eğlencelerinin bir parçası hâline gelmiştir. Macun buralarda daha az baharat ve bitki ile rengârenk yapılarak tahta çubuklarda servis edilmeye başlanmıştır. Baharatların şekerli suda kaynatılmasıyla elde edilen Osmanlı macunu bölmeli yuvarlak bir tepsi içinde farklı renklerde sunulur. Macunun rengi ve lezzeti kullanılan baharat ve malzemelerden gelir. Tahta bir çubuğun hızlıca döndürülerek macunun üzerine sarılması ve limon sürülmesinden sonra tüketilebilir. Tahta çubuk Osmanlı'dan gelen bir gelenektir ve rengin tahta çubuğa geçmemesi macunda boya olmadığını, kullanılan malzemenin doğal olduğunu göstermektedir. Ramazan şenlikleri başta olmak üzere sünnet, açılış vb. etkinliklerde bu macun satılmakta ya da ikram edilmektedir. Macun satıcılarının Osmanlı'ya özgü kıyafetler giydiğini de görülmektedir.

Sağlık açısından bakıldığında da bağışıklığı güçlendirmek, sindirim sistemini iyileştirmek, metabolizmayı hızlandırmak gibi faydaları bulunan Osmanlı macununu Sultanahmet Meydanı'nda tadabilirsiniz.

İGÜ-MEZUN

Nazlı Deniz DEDEOĞLU

İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü 2020-2021 Mezunu

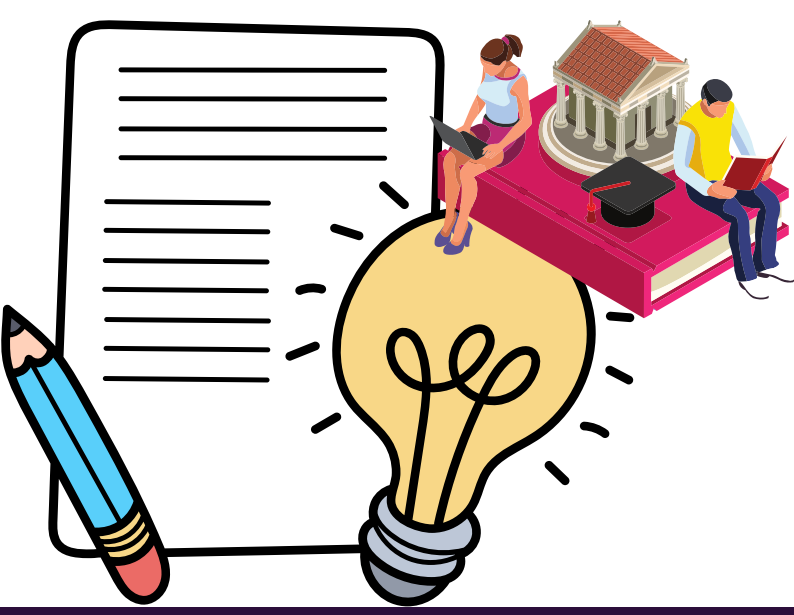
Merhaba,

Ben Nazlı Deniz Dedeoğlu. İstanbul Gelişim Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü'nden 2021 yılında mezun oldum. Edebiyat ve İngilizce ile uğraşmayı hep sevmişimdir; bu yüzden İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü tam olarak hayallerimdeki bölüm idi. Bölümümüzdeki çok değerli hocalarımız sayesinde alana olan ilgim her geçen gün arttı; hocalarım beni araştırma ve analiz yapmaya teşvik ettiler, edebî bir metne bakmam için farklı pencereler gösterdiler ve kendi fikirlerimi oluşturmam hususunda her zaman bana destek oldular. Üçüncü yılımın bahar döneminde, okulumun akademik alanda kendimizi geliştirmek için sunduğu fırsatlardan biri olan Erasmus programına katıldım ve lisans öğrenimimin bir kısmını Polonya'da sürdürdüm. Polonya'da aldığım eğitimle hem kendi alanımda hem de dil alanında kendimi geliştirme şansı buldum. Aynı zamanda okulumuzun Coursera gibi online platformlarda sunduğu eğitim desteği ile birçok sertifikaya ücretsiz bir şekilde sahip oldum.

İstanbul Gelişim Üniversitesi biz öğrencilerine İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü kapsamında geniş bir ders yelpazesi sunmaktadır. Film çalışmalarından toplumsal cinsiyet çalışmalarına, Ortaçağ edebiyatından modernist romana kadar pek çok farklı dersimiz bulunmaktadır. Bu derslerin bana kattıklarının yanında bölümümüz kapsamında sunulan ve herkese hitap eden seçmeli dersler sayesinde ilgi duyduğum dönemlere ve alanlara yoğunlaşma şansı da elde etmiş oldum.

Tüm bunlar beni akademik hayatın tam ortasına çekmiş oldu ve ben de hocalarımın izinden giderek İngiliz Dili ve Edebiyatı alanında uzmanlaşmak istediğime karar verdim. Bu nedenle lisans eğitimim sırasında lisansüstü eğitim hazırlıklarına başladım ve şu anda Hacettepe Üniversitesi İngiliz Kültür Araştırmaları programında yüksek lisans yapıyorum. İstanbul Gelişim Üniversitesi ve değerli hocalarım, bu noktaya gelmemde bana çok büyük katkı sağladılar. Üniversitemiz her zaman "Gelişim" sözünü tutar ve gelişime ne kadar açık olursanız sizi o kadar geliştirir. Hayatımızın en önemli aşamalarından biri olan kariyer seçimine ilk adımı attığımız lisans eğitimini İstanbul Gelişim Üniversitesinde aldığım için kendimi çok şanslı ve mutlu hissediyorum. Bölümümüzde öğrenim gören tüm arkadaşlarıma başarılar diliyorum. Umarım siz de en kısa zamanda hayallerinize kavuşabilirsiniz...

Fatma ALYANOĞLU İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü 2. Sınıf Öğrencisi

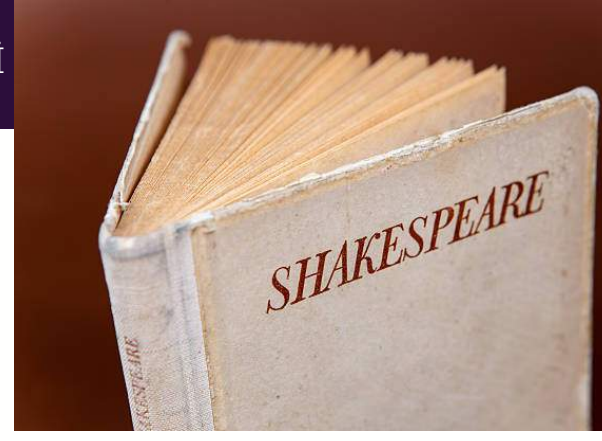
Merhaba,

Ben Fatma. İstanbul Gelişim Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü öğrencisiyim. Sonunda İstanbul'a yerleşip bu üniversitenin bir parçası olmadan önce dünyayı dolaşıyordum. Sürdürdüğüm göçebe hayat bana çok şey öğretti ama İstanbul Gelişim Üniversitesinin iki yılda yapabildiklerini yapamadı.

Bu üniversitenin ve özellikle bu bölümün benim üzerimde sahip olduğu etki ölçülemeyecek kadar büyük ve üniversitenin eğitim sistemi kusursuz. Personeller güler yüzlü, yetkin ve oldukça ilgililer. Buranın en güzel yanlarından biri de üniversitenin her zaman kendini geliştirmeye çalışması. Burada bana yol gösteren birçok hocala karşılaştım ve eminim ki onlara her zaman hayranlık ve saygı duyacağım. Bu noktada okulumdaki profesörlerden birinin beni kendi dilimden başka bir dilde şiir yazmam için cesaretlendirdiğini belirtmek isterim. Şiir yeteneğim olduğunu her zaman biliyordum, ancak böylesine yabancı bir şeyi deneme noktasında oldukça çekimserdim. Burada tanıdığım bir başka hoca ise yaptığı işte o kadar yetkin, hevesli ve tutkuluydu ki iki saatlik şehir içi yolculuğumun ardından bile onun dersini beklemek benim için zevkten başka bir şey olmuyordu.

Öğrencilere gelecek olursam birçok farklı milletten; farklı geçmişlerden, deneyimlerden ve yeteneklerden insanı burada görebileceğinizi söyleyebilirim. Neyse ki burada bulunduğum son iki yılda çok değerli arkadaşlar edinmeyi başardım. Bu tabii ki benim için burayı çok daha iyi hâle getirdi ve daha çekici kıldı. Şunu söyleyebilirim ki mezuniyetimden sonra kesinlikle İGÜ'de ders vermek isteyeceğim. Eğer biri tarafsızlığımı şüpheli bulursa ona bunu karşılayanın o değil, ben olduğumu hatırlatmak isterim.

Berna BERKÜR**İngiliz Dili ve
Edebiyatı Bölümü
3. Sınıf Öğrencisi**

Merhaba,

Benim adım Berna Berkür. İstanbul Gelişim Üniversitesi, İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü öğrencisiyim ve bu yıl okulumdaki üçüncü yılım. Bu üniversiteyi seçmeden önce bölümümdeki hocaları araştırdım. Bu araştırma, İGÜ'yü seçmemde oldukça etkili oldu. İGÜ'deki hocalarımın hepsi alanlarında çok tecrübeli ve başarılı isimler. Onlarla tanışmış olmaktan onur duyuyorum.

Küresel salgın sürecinde herkes gibi ben de online eğitim konusunda çeşitli zorluklar yaşadım. Bilgisayar karşısında derslere odaklanmak gerçekten çok zordu. Salgın sürecinde en çok özlediğim şey ise üniversite ortamı ve arkadaşarımla geçirdiğim zamanlar oldu. Üniversite insanı gerçekten etkileyen, değiştiren ve geliştiren bir ortamdır. Herkese bu deneyimi yaşamayı tavsiye ediyorum. Hocalarımdan aldığım eğitim ve burada edindiğim dostluklar sayesinde bu üniversiteyi tercih ettiğim için çok mutluyum.

YAYINLARIMIZ

Dr. Öğr. Üyesi Yahya Can Dura ve Arş. Gör. Selin Yalçıntaş'in "The Relationship between Globalization-Public Expenditure on the Basis of the Compensation and Efficiency Hypotheses" başlıklı makalesi **Optimum Ekonomi ve Yönetim Bilimleri Dergisi**'nde yayımlandı.

Dr. Öğr. Üyesi Festus Victor Bekun'un

- "Determinants of CO2 emissions in the BRICS economies: The role of partnerships investment in energy and economic complexity" başlıklı makalesi **Sustainable Energy Technologies and Assessments**'de yayımlandı.
- "Assessing the linkage between energy consumption, financial development, tourism and environment: evidence from method of moments quantile regression" başlıklı makalesi **Environmental Science and Pollution Research**'de yayımlandı.
- "Beyond the environmental Kuznets curve: Do combined impacts of air transport and rail transport matter for environmental sustainability amidst energy use in E7 economies?" başlıklı makalesi **Environment, Development and Sustainability**'de yayımlandı.
- "Accounting for the combined impacts of natural resources rent, income level, and energy consumption on environmental quality of G7 economies: a panel quantile regression approach" başlıklı makalesi **Environmental Science and Pollution Research**'de yayımlandı.
- "Modeling the volatility of exchange rate and international trade in Ghana: empirical evidence from GARCH and EGARCH" başlıklı makalesi **Journal Of Economic And Administrative Sciences**'de yayımlandı.

Dr. Öğr. Üyesi Andrew Adewale Alola'nın

- "Do economic policy uncertainty and geopolitical risk surge CO2 emissions? New insights from panel quantile regression approach" başlıklı makalesi **Environmental Science and Pollution Research**'de yayımlandı.
- "The nexus of renewable energy equity and agricultural commodities in the United States: Evidence of regime-switching and price bubbles" başlıklı makalesi **Energy**'de yayımlandı.
- "Growing together! Unmasking the intelligence behind the satisfaction of holiday couples" başlıklı makalesi **Decision**'de yayımlandı.

Dr. Öğr. Üyesi Edmund Ntom Udemba ve Arş. Gör. Merve Tosun'un "Energy transition and diversification: A pathway to achieve sustainable development goals (SDGs) in Brazil" başlıklı makalesi **Energy**'de yayımlandı.

KÜNYE

İKTİSADİ İDARİ VE SOSYAL BİLİMLER FAKÜLTESİ

Prof. Dr. Kürşat YALÇINER
İİSBF Dekanı

Dr. Öğr. Üyesi Yeşim KOÇYİĞİT
Dr. Öğr. Üyesi Yahya Can DURA
İİSBF Dekan Yardımcısı

Koordinatör
Arş. Gör. Erdem TÜRKAVCI

İçerik Editörü
Dr. Öğr. Üyesi Tuğba AKMAN KAPLAN
Arş. Gör. Ercan Tugay AKI
Arş. Gör. Tuğçe Gül BABACAN

Çeviri Koordinatörü
Dr. Öğr. Üyesi Tuğba AKMAN KAPLAN
Dr. Öğr. Üyesi Tuğba BAŞ
Dr. Öğr. Üyesi Oliver BEVINGTON
Arş. Gör. Dilek EROL
Arş. Gör. Remzi SOYTÜRK

Grafik Tasarım
Arş. Gör. Erdem TÜRKAVCI
Arş. Gör. Onur KAYA

Redaksiyon
Arş. Gör. Kemal ÇİNKO

SosyoCom